ISSN 1725-5074

Úřední věstník L 147

Evropské unie

Svazek 50

České vydání

8. června 2007

Právní předpisy

Obsah

II *Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění není povinné*

ROZHODNUTÍ

Komise

2007/374/ES:

★ **Rozhodnutí Komise ze dne 24. ledna 2007 ve věci státní podpory č. C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), kterou Italská republika poskytla formou příspěvku na nákup digitálních dekodérů** *(oznámeno pod číslem K(2006) 6634)* ([1]) 1

2007/375/ES:

★ **Rozhodnutí Komise ze dne 7. února 2007 o osvobození minerálních olejů používaných jako palivo při výrobě oxidu hlinitého (aluminy) od spotřební daně v regionu Gardanne, v regionu Shannon a na Sardinii, které zavedly Francie, Irsko a Itálie (č. C 78/2001 (ex NN 22/01), č. C 79/2001 (ex NN 23/01), č. C 80/2001 (ex NN 26/01))** *(oznámeno pod číslem K(2007) 286)* ([1]) 29

([1]) Text s významem pro EHP

CS

Akty, jejichž název není vytištěn tučně, se vztahují ke každodennímu řízení záležitostí v zemědělství a obecně platí po omezenou dobu. Názvy všech ostatních aktů jsou vytištěny tučně a předchází jim hvězdička.

II

(Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění není povinné)

ROZHODNUTÍ

KOMISE

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 24. ledna 2007

ve věci státní podpory č. C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), kterou Italská republika poskytla formou příspěvku na nákup digitálních dekodérů

(oznámeno pod číslem K(2006) 6634)

(Pouze italské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2007/374/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 88 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany, aby v souladu s uvedenými články podaly připomínky ([1]),

s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

(1) Dne 11. května 2004 vznesla společnost Centro Europa 7 s.r.l. (dále jen „Europa 7“) stížnost ve věci státních podpor týkajících se čl. 4 pododst. 1 finančního zákona č. 350 na rok 2004 ze dne 24. prosince 2003. Stěžovatel poskytl doplňující údaje v dopise ze dne 10. února 2005, ve kterém tvrdí, že italská vláda refinancovala opatření podle pododst. 211 finančního zákona č. 311/2004 na rok 2005, a požaduje, aby Komise zahájila formální vyšetřovací řízení. Dne 3. května 2005 vznesla také společnost Sky Italia s.r.l. (dále jen „Sky Italia“) stížnost proti dvěma zmíněným článkům. Dne 22. června 2005 se uskutečnila schůzka útvarů Komise a společnosti Sky Italia. Dne 31. srpna 2005 poskytla společnost Sky Italia doplňující údaje týkající se změn v tzv. Gasparriho zákoně „Základní předpisy o rozhlasovém a televizním vysílání a o RAI – Radiotelevisione italiana S.p.a. a pověření vlády k vydání jediného znění o rozhlasovém a televizním vysílání“ ze dne 3. května 2004, kterým se reguluje televizní vysílání v Itálii. Dne 31. října 2005 pak společnost Sky Italia požádala Komisi, aby dříve než učiní rozhodnutí, vyzvala italskou vládu k pozastavení opatření ve smyslu čl. 11 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla článku 88 Smlouvy o ES ([2]).

(2) V dopisech ze dne 13. října 2004, ze dne 21. dubna 2005 a ze dne 15. července 2005 požádala Komise italskou vládu o informace. Požadované informace byly poskytnuty po krátkém prodloužení lhůty na odpověď dne 5. listopadu 2004, dne 13. května 2005 a dne 12. září 2005. Dne 6. června 2005 se uskutečnila schůzka útvarů Komise a Italské republiky.

(3) V dopisech ze dne 20. září 2005 a 16. listopadu 2005 oznámila Itálie Komisi, že neprodlouží režim podpory ve stávajícím znění.

([1]) Úř. věst. C 118, 19.5.2006, s. 10.

([2]) Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1791/2006 (Úř. věst. L 363, 20.12.2006, s. 1).

(4) Dopisem ze dne 21. prosince 2005 Komise sdělila Itálii své rozhodnutí zahájit ve věci dané podpory formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení"). Rozhodnutí Komise zahájit řízení bylo uveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([3]). Komise vyzvala zúčastněné strany, aby k danému opatření podaly své připomínky.

(5) Připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení podala Itálie dopisem ze dne 13. února 2006 v prodloužené lhůtě na odpověď. Komise také obdržela připomínky od následujících zúčastněných stran: od Národní federace elektrotechnických a elektronických podniků (Federazione nazionale imprese elettrotecniche ed elettroniche – ANIE) v dopisu ze dne 19. června 2006, od společnosti Europa 7 v dopisu ze dne 19. června 2006, od společnosti European Satellite Operator Association (ESOA) v dopisu ze dne 20. června 2006, od společnosti Mediaset S.p. A. v dopisu ze dne 20. června 2006, od společnosti RAI – Radio Televisione Italiana v dopisu ze dne 23. června 2006 a od společnosti Sky Italia v dopisu ze dne 26. června 2006. Dopisem ze dne 12. července 2006 předala Komise tyto připomínky Itálii, která se k nim nevyjádřila.

II. PODROBNÝ POPIS PODPORY

II.A *POPIS PODPORY*

(6) Předmětem formálního vyšetřovacího řízení je čl. 4 pododstavec 1 finančního zákona č. 350/2003 na rok 2004, mezirezortní vyhláška „Příspěvek na zemské digitální vysílání a na širokopásmový přístup k internetu ve smyslu čl. 4 pododstavců 1 a 2 zákona č. 350 ze dne 24. prosince 2003" ze dne 30. prosince 2003 a pododstavec 211 finančního zákona č. 311/2004 na rok 2005.

(7) Ustanovení čl. 4 pododst. 1 finančního zákona na rok 2004 stanovuje státní příspěvek ve výši 150 EUR těm uživatelům, kteří si zakoupí nebo pronajmou přijímací zařízení, tzv. „*set up box*" nebo „*dekodér*" (dále jen „*dekodér*") umožňující příjem programů vysílaných pomocí zemské digitální technologie a využití souvisejících interaktivních služeb. Celkový výdajový rozpočet je stanoven na 110 milonů EUR. Je třeba zdůraznit, že příspěvek se neposkytuje na dekodéry, které neumožňují příjem digitálního zemského vysílání, přestože umožňují příjem a využívání interaktivních služeb. Znění dotčeného článku je následovné:

„Každému uživateli přenosových služeb, který zaplatil aktuální roční poplatek, bude na rok 2004 přiznán státní příspěvek ve výši 150 EUR určený k zakoupení nebo nájmu přijímacího zařízení, které umožňuje uživateli i poskytovateli obsahu bezplatný příjem interaktivních služeb a volných programů. Příspěvek bude poskytován až do vyčerpání limitu 110 milionů EUR".

(8) Ustanovení čl. 4 pododst. 4 upřesňuje, že příspěvek na nákup nebo nájem dekodérů využívajících technologie standardu C-DVB je poskytován pouze, informuje-li provozovatel kabelové sítě spotřebitele, s kterými poskytovateli obsahu se vlastník platformy dohodl na podmínkách reprodukce kabelového vysílání zemskou digitální technologií.

(9) Podle italských orgánů je příspěvek poskytován spotřebitelům na nákup nebo nájem dekodéru, který umožňuje příjem nekódovaného digitálního signálu, „bezplatného pro uživatele a poskytovatele obsahu". Itálie dále vysvětlila, že „příjmem nekódovaného digitálního signálu" se rozumí schopnost dekodéru provádět interaktivní služby poskytnuté jakoukoliv vysílací stanicí. Stručně řečeno, *dekodér* má umožňovat nekódované interaktivní funkce (tzn. nemá být pouze „interaktivní", ale má také umožňovat „interoperabilitu", tj. přenositelnost interaktivního obsahu mezi přenosovými mechanismy). Takový *dekodér* podporuje přenos interaktivních služeb založených na Application Programming Interface (rozhraní pro programování aplikací, API), jehož téměř jediným příkladem je Multimedia Home Platform (multimediální domácí platforma, MHP).

(10) Pododstavec 211 finančního zákona na rok 2005 refinancuje opatření se stejným výdajovým limitem 110 milionů EUR, ale příspěvek na dekodér činí 70 EUR. Platnost tohoto režimu podpory skončila ke dni 1. prosince 2005.

(11) Opatření mělo úspěch ze dvou důvodů: subvencovaný *dekodér* si zakoupily zhruba dva miliony Italů. Tento údaj odpovídá polovině z celkového počtu dekodérů prodaných do konce listopadu 2005. Druhou polovinu prodaných kusů zakoupili spotřebitelé, kteří nevyužili příspěvku, přestože se jednalo dekodéry způsobilé k podpoře. Dále se díky zvýšené poptávce a následným úsporám z rozsahu ve výrobě snížila cena interaktivních dekodérů zakoupených spotřebiteli z 300/350 EUR na zhruba 150 EUR.

([3]) Viz poznámka pod čarou 1.

(12) K daným dvěma opatřením přibylo v roce 2006 obdobné opatření, na které se vztahuje čl. 1 pododst. 572 finančního zákona č. 266/2005 na rok 2006 ze dne 23. prosince 2005. Opatření navrhuje příspěvek ve výši 90 EUR na každý *dekodér* ([4]) zakoupený spotřebiteli ze Sardínie a Valle d'Aosta mezi 1. a 31. prosincem 2005 a příspěvek ve výši 70 EUR na každý dekodér zakoupený od 1. ledna 2006.

(13) Narozdíl od opatření z let 2004/2005, finanční zákon na rok 2006 podmiňuje příspěvek interoperabilními vlastnostmi dekodéru a z podpory předem nevylučuje dekodéry, které umožňují příjem programů pomocí jiné než pozemní technologie.

(14) V rozhodnutí ze dne 11. května 2006 ([5]) odmítl italský Úřad na ochranu hospodářské soutěže a trhu (*Autorità italiana garante della concorrenza e del mercato*, AGCM) stížnost proti ustanovením čl. 1 pododst. 572 finančního zákona na rok 2006, ve které se tvrdilo, že toto opatření zvýhodňuje společnosti spojené s rodinou Silvia Berlusconiho. Bylo postupováno na základě zákona č. 215 ze dne 20. července 2004 o střetu zájmů.

II.B *ŠIRŠÍ SOUVISTLOSTI*

II.B.1 STĚŽOVATELÉ

(15) Europa 7 je italská společnost vlastnící koncesi k analogovému vysílání od roku 1999. Tato společnost však ještě nemohla působit na vysílacím trhu, neboť jí v tom bylo zabráněno – dle jejího tvrzení – chováním vnitrostátních orgánů, které jí dosud neudělily frekvence, na nichž by Europa 7 mohla vysílat.

(16) Placená televizní stanice Sky Italia vysílá prostřednictvím satelitu, který patří společnosti News Corporation. Společnost vznikla v roce 2003, kdy byla pod číslem jednacím COMP/M.2876 Newscorp/Telepiù společnosti News Corporation v závislosti na určitých závazcích schválena akvizice společností Telepiù S.p.A a Stream S.p.A. V důsledku těchto závazků byla společnost Sky Italia požádána, aby se vzdala svých aktivit na zemské platformě: společnost nemůže působit v Itálii jako provozovatel zemských sítí nebo placeného zemského vysílání.

II.B.2 SOUVISLOSTI

(17) Na dotčené opatření je třeba nahlížet z hlediska digitalizace přenosu, která má vliv na všechny v současnosti existující přenosové platformy (tj. na kabelovou, satelitní a zemskou). Zkratkou „DVB-T" se rozumí zemské digitální televizní vysílání, zkratkou „DVB-S" se označuje satelitní digitální vysílání a zkratkou „DVB-C" digitální vysílání v rámci kabelové televize. Hlavní výhodou digitalizace televizního vysílání oproti stávajícímu analogovému vysílání je zlepšený přenos na všech platformách, kterého je dosaženo efektivnějším využitím kmitočtového pásma ([6]), což je obzvláště důležité pro zemské vysílání vzhledem k omezením kmitočtového spektra. Mezi roky 2002 až 2005 v této věci Komise učinila četná sdělení, čímž prokázala, že aktivně podporuje přechod na digitální vysílání ([7]). V těchto sděleních Komise mimo jiné podpořila šíření tzv. „otevřeného standardu" digitálních technologií, které konečnému spotřebiteli umožní interaktivitu a „interoperabilitu díky otevřenému programovému rozhraní (API)": jinými slovy, provozovatelé i spotřebitelé mohou být propojeni díky jedinečné, všemi provozovateli volně využitelné technologii.

(18) Sledování digitálních programů prostřednictvím nejběžnějších televizorů vyžaduje použití dekodéru (u některých později vyrobených televizorů je již dekodér součástí přístroje). Na trhu existuje několik typů digitálních dekodérů, které můžeme na základě jejich vlastností a funkcí rozdělit zhruba takto: a) jednoduchá dekodifikace zemského nebo satelitního digitálního vysílání; b) interaktivita (možnost zaslat data k vysílací stanici); c) podmíněný přístup (dekodifikace placených televizních programů); d) interoperabilita (využití stejných dekodérů k přijímání programů vysílaných různými televizními stanicemi ze stejné distribuční platformy). Interoperability může být jednoduše dosaženo, jestliže vysílací stanice přijmou otevřené standardy a dekodéry budou založeny na otevřeném rozhraní API; v opačném případě by vlastníci patentovaných technologií bez otevřeného standardu museli souhlasit s poskytnutím nezbytných technických údajů. Teoreticky může dekodér nabídnout kombinaci výše popsaných funkcí, kategorie nejběžněji dostupných dekodérů jsou však tyto: a) tzv. „zapper" (slouží pouze

([4]) Přesné znění článku 1 daného zákona: „[…] Příspěvek je přiznán za podmínky, že bude zajištěno přímé a neomezené využívání obsahů a služeb free-to-air vysílání a že bude poskytnut přístup k interaktivním službám […] založeným na otevřeném rozhraní pro programování aplikací (API), které je v souladu s normami uveřejněnými v *Úředním věstníku Evropských společenství* ve smyslu článku 18 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 […]".

([5]) Opatření č. 15389 Úřadu na ochranu hospodářské soutěže a trhu (AGCM) CI2 „Ministerský předseda – příspěvky na televizní dekodéry" ze dne 10. května 2006 založené na zákoně o střetu zájmů.

([6]) K přenosu stejného množství dat v závislosti na kvalitě přenosu a využití interaktivity, využívá digitální technologie nejvýše pětinu kmitočtového spektra, které bylo třeba k analogovému přenosu.

([7]) Viz KOM(2002) 263 v konečném znění „Sdělení Komise – e-Europe 2005: informační společnost pro všechny" v Úř. věst. C 154 E, 29.5.2001, s. 123. KOM(2003) 541 v konečném znění „Sdělení Komise o přechodu z analogového televizního a rozhlasového vysílání na digitální vysílání (z digitálního ‚switchover' na analogické ‚switch-off')" v Úř. věst. C 96, 24.4.2004, s. 17. KOM(2004) 541 v konečném znění „Sdělení Komise o interoperabilitě digitálních interaktivních televizních služeb" v Úř. věst. C 123, 21.5.2005, s. 2. KOM(2005) 204 v konečném znění „Sdělení Komise o urychlování přechodu z analogového na digitální rozhlasové a televizní vysílání" v Úř. věst. C 49, 28.2.2006, s. 23.

k dekodifikaci); b) patentované Sky dekodéry (interaktivní, s podmíněným přístupem, ale nejsou „otevřené“) a c) subvencované dekodéry (interaktivní, s podmíněným přístupem a „otevřené“).

(19) V Itálii existují čtyři distribuční platformy: i) satelitní, která poskytuje hlavní *free to air* (volné) programy a také programy stanice Sky Italia, které jsou přístupné na základě předplatného nebo v sytému *pay per view* (divák platí za shlédnutí určitého pořadu); ii) zemská hertzová televize ([8]), na které v prosinci 2005 vysílalo 6 vnitrostátních televizních stanic: RAI (free to air) , Mediaset ([9]) (free to air a pay per view), Telecom Italia Media/La 7 (free to air a pay for view), Holland Coordinator & Service Company Italia (HCSC), která vlastní stanici Prima TV/DFree, Gruppo l'Espresso a Television Broadcasting Systems (free to air) ([10]). Kromě nich v Itálii působí asi 500 lokálních provozovatelů zemského analogového vysílání a 78 ([11]) lokálních provozovatelů digitálního televizního vysílání; iii) prostřednictvím kabelové sítě vysílá společnost Fastweb (free to air a placené televizní služby); iv) prostřednictvím X-DSL vysílá společnost Fastweb a Rosso Alice společnosti Telecom Italia (free to air a placené televizní služby).

(20) Sky Italia je placená satelitní televize s téměř monopolním postavením mezi placenými satelitními stanicemi, která však nemůže působit v Itálii jako provozovatel zemských sítí nebo jako provozovatel placeného zemského vysílání.

(21) Kabelové vysílání se v Itálii téměř nevyskytuje, přestože společnost Fastweb, vlastník kabelové sítě a provozovatel placené televize v některých italských městech, získala do března roku 2004 asi 140 000 televizních diváků díky využití systému optických kabelů a DSL sítě.

(22) Klasická terestrická (tj. zemská) televize je v Itálii stále nejrozšířenější, z celkového počtu 22 milionů domácností ji přijímá 19 milionů rodin. Hlavními provozovateli vysílání jsou na italském trhu veřejnoprávní televize RAI a komerční stanice Mediaset, obě mají tři kanály. Společně tito dva provozovatelé pokrývají zhruba 85 % italské televizní obce. V rozhodnutí ze dne 11. března 2005 prošetřil národní regulační komunikační úřad (Autorità italiana per le garanzie nelle comunicazioni, dále jen „AGCOM“) souladu se zákonem č. 112/2004 televizní trh ([12]) a došel k závěru, že tito dva provozovatelé na něm mají společně dominantní postavení. Aby byla zachována pluralitu trhu, uložil úřad oběma provozovatelům několik povinností ([13]). Dne 27. června 2006 poskytl úřad AGCOM Komisi také definici trhů zemského analogového vysílání s tím, že RAI a Mediaset mají na tomto velmi silném trhu společné dominantní postavení. Úřad však nenavrhl žádná nápravná opatření. Komise s těmito závěry souhlasila, ale dne 27. července 2006 na základě čl. 7 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) ([14]) požádala úřad AGCOM, aby jí poskytl podrobnější analýzu a oznámil jí co nejdříve nápravná opatření. V současné době Komise zkoumá stížnost proti zákonu č. 112/2004, který reguluje přechod (*switch-over*) z analogového vysílání na zemské digitální vysílání. Tento zákon údajně brání vstupu nových konkurentů na trh televizní reklamy a přenosových služeb. Komise požádala italské orgány, aby k dané stížnosti zaslaly své připomínky a poskytly doplňujících informace. O doplňující údaje požádala také společnosti, kterých se opatření týkají, načež dne 19. července 2006 zaslala italským orgánům odůvodněné stanovisko ve věci porušení výše zmíněné směrnice 2002/21/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o schválení sítí a služeb elektronických komunikací (autorizační směrnice) ([15]) a směrnice Komise 2002/77/ES ze dne 16. září 2002 o hospodářské soutěži v oblastí trhu sítí a služeb elektronických komunikací ([16]). Orgány Italské republiky odpověděly dne 15. září 2006. Italské orgány poskytly Komisi také kopii návrhu zákona, který upravuje italské právní předpisy týkající se rozhlasového a televizního vysílání a řeší problémy, na které bylo poukázáno v odůvodněném stanovisku. Tento návrh zákona v současné době přezkoumává Komise.

(23) V červnu 2005 pronikla digitální televize do 34,5 % domácností, což odpovídá počtu zhruba 7,3 milionu diváků. Tento údaj zahrnuje diváky zemského digitálního, satelitního a kabelového/ADSL vysílání. Zemskou digitální televizi přijímá 10 % domácností, z nichž více jak třetina

([8]) Dále v textu jen „zemská“.

([9]) Infrastruktury spravuje společnost RTI, kterou ovšem vlastní společnost Mediaset.

([10]) Na konci prosince roku 2005 odkoupila společnost Mediaset od společnosti Holland Italia analogové vysílací frekvence stanice EuropaTV s plánem vytvořit DVB-H vysílání pro mobilní zařízení. Z údajů poskytnutých orgány Italské republiky ve věci státní podpory č. C52/2005 ze dne 13. května 2005 (ref. č. A/33952) vyplývá, že v roce 2005 na italském trhu působilo pět provozovatelů: RAI, RTI, TI a Prima TV.

([11]) Údaj pochází ze sdělení italských orgánů k věci státní podpory C52/2005 ze dne 13. května 2005.

([12]) Rozhodnutí regulačního komunikačního úřadu 136/05/CONS o opatřeních k ochraně plurality ve smyslu zákona č. 112 ze dne 3. května 2004, Úřední věstník Italské Republiky č. 35 ze dne 11. března 2005.

([13]) Hlavní povinnosti uložené dvěma provozovatelům jsou tyto: a) zrychlit digitalizaci sítě; b) RTI nesmí na digitální platformě využívat služeb reklamní agentury; Publitalia '80 musí vést rozdělené účetnictví pro zisky z analogového vysílání a zisky z pozemního digitálního vysílání; c) RAI musí na digitální platformě vytvořit nový generalizovaný program.

([14]) Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33.

([15]) Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 21.

([16]) Úř. věst. L 249, 17.9.2002, s. 21.

(0,8 milionů) využívá televizních služeb pay per view ([17]). V době uveřejnění tohoto rozhodnutí by však tyto dva typy digitálního vysílání – zemské a satelitní – měly dosáhnout stejné míry sledovanosti (pět milionů diváků satelitního vysílání a čtyři milony diváků digitálního zemského vysílání).

(24) Šíření satelitní televize má svá omezení: v červnu roku 2005 vlastnilo parabolickou anténu zhruba 16 % domácností (4,8 milonu osob), z nichž zhruba 80 % si předplatilo vysílání stanice Sky Italia na DTH (satelitní) platformě. Sky Italia měla v červnu roku 2005 asi 3,3 milionu diváků, na konci téhož roku dle odhadů 3,9 milionu předplatitelů. Sky Italia je tedy třetím největším provozovatelem vysílání v Itálii ([18]).

(25) Na konci roku 2004 se Sky začala bránit pirátství kodifikací signálu prostřednictvím tzv. NDS patentované technologie, jejímž vlastníkem na italském trhu je skupina Newscorp, tj. mateřská společnost společnosti Sky. Jedná se o „uzavřený“ typ patentované technologie, neboť narozdíl od dekodéru s běžným otevřeným rozhraním, vyžaduje přístup k NDS dekodérům možnost přístupu k jejich technologii nebo součástím. Společnost Sky pronajímá svým předplatitelům dekodéry, které využívají tuto uzavřenou technologii. Když se rozhodla přestoupit na NDS technologii, vyměnila všem svým předplatitelům dekodéry.

(26) Zemské digitální vysílání dnes využívá tzv „otevřenou“ technologii, kde je interaktivita založena na otevřeném standardu. Jedná se o jedinou technologii, která je v současné době schopna umožnit příjem všech kanálů zemské digitální televize prostřednictvím jediného dekodéru. Ke stávajícím možnostem analogové televize se tak připojuje interaktivita a funkce podmíněného přístupu, které umožňují využití předplacených pay per view karet.

(27) Státní podpora je určena na dekodéry, které umožňují příjem digitálního zemského vysílání a interaktivních služeb. Digitální technologie umožňuje v rámci jedné frekvence přenos většího počtu televizních kanálů než analogová technologie. Výhody otevřeného rozhraní byly již popsány dříve.

(28) Itálie zahájila proces digitalizace zákonem č. 66 ze dne 20. března 2001, který stanovuje, že do prosince roku 2006 bude přechod na digitální technologii („*switch over*“) dokončen a analogové vysílání vypnuto (tzv. *switch off*). Od konce roku 2003 probíhá souběžné digitální (T-DVB) a analogové vysílání (tzv. simulcast). Nařízením vlády č. 273 ze dne 22. prosince 2005 bylo odloženo vypnutí analogového vysílání na rok 2008. Dne 30. srpna 2006 ministr komunikací Paolo Gentiloni prohlásil, že *switch off* se dále odkládá na 30. listopad 2012 ([19]).

(29) Mezitím bylo na základě italského zákona č. 112/2004 o rozhlasovém a televizním vysílání stanoveno, že o povolení k experimentálnímu digitálnímu vysílání a/nebo o koncese k digitálnímu vysílání mohou požádat pouze vysílací stanice, které již vysílají analogově. Po přechodu na digitální vysílání nejsou provozovatelé analogového vysílání povinni uvolnit analogové vysílací frekvence – tyto frekvence nikdy nebyly předmětem opětovného udělování nebo prodeje řízeného italskými orgány. Nová konkurence může mít přístup na trh jedině tehdy, odkoupí-li vysílací frekvence od současných provozovatelů. V prosinci roku 2005 bylo již poskytnuto povolení ke zprovoznění sedmi multiplexů (dílčích datových toků, které nesou jeden nebo více programů) pro zemské digitální vysílání. Společnost RAI a Mediaset mají každá dva multiplexy, společnost Telecom Italia/TV International, D-Free a Gruppo l'Espresso mají po jednom. Podle italských předpisů musí provozovatelé sítí, kteří vlastní více než jednu koncesi k digitálnímu vysílání, poskytnout přístup ke 40 % vlastní šířky pásma nezávislým poskytovatelům obsahu. Společnost Telecom Italia a mobilní operátor H3G získaly infrastrukturu a povolení od již existujících regionálních a lokálních provovozovatelů analogového vysílání, v roce 2006 vstoupily na trh pozemního digitálního vysílání, zprovoznily dva nové multiplexy a zdigitalizovaly zakoupené sítě.

(30) Rozdíl mezi vysílacími stanicemi a provozovateli sítí je u hlavních italských vysílacích stanic v oblasti zemského vysílání zanedbatelný, protože všechny stanice – RAI, Mediaset, La7 a D-Free – mají vlastní dceřiné společnosti pro zemské přenosy. Je třeba si povšimnout, že pro italský televizní trh je typická značná vertikální integrace mezi provozovateli sítí a vysílacími stanicemi. Ze zákona byly tyto dva typy společností odděleny na návrh úřadu AGCOM usnesením č. 435/01/CONS z roku 2001, které se týká jenom digitální televize. Poskytovatelé sítí satelitní televize však nejsou spojeni s vysílacími stanicemi.

([17]) *Opatření č. 15389 Úřadu na ochranu hospodářské soutěže a trhu (AGCM)* CI2 „Ministerský předseda – příspěvky na televizní dekodéry“ ze dne 10. května 2006.

([18]) *Výroční zpráva* úřadu AGCOM ze dne 30. června 2006.

([19]) Viz. internetová stránka italského Ministerstva komunikací, záložka „News“.

(31) Podle údajů regulačního orgánu AGCOM ([20]) přijímalo v roce 2004 více než 50 % italské populace zemské televizní vysílání (T-DVB) nejméně ze dvou multiplexů a 60 % populace ze tří multiplexů. Vzhledem k vývoji na trhu se očekává, že pokrytí výrazně vzroste. Podle údajů poskytnutých italskými orgány bude po přechodu na digitál 85 % domácností přijímat zemské vysílání nejméně ze dvou multiplexů. Satelitní vysílání by ovšem mohlo pokrýt prakticky 100 % populace.

(32) Co se týče programů, bylo podle italských údajů v červnu roku 2005 na zemských digitálních frekvencích volně přístupných 23 celostátních a 250 lokálních kanálů. Deset celostátních kanálů bylo souběžně vysíláno analogovým zemským vysíláním (*simulcast* analog a digitál), čtyři kanály byly vytvořeny speciálně pro digitální vysílání, ostatní byly přenášeny v systému *simulcast* prostřednictvím satelitu.

(33) Jak již bylo zmíněno, pro italský televizní trh byl v minulosti typický příjem free to air programů v analogovém zemském vysílání a nabídka placené satelitní televize. Tento model nyní doznává změn vzhledem k novému systému digitální zemské televize a díky rozšíření kabelového a internetového vysílání. Od ledna 2005 totiž společnosti Mediaset a Telecom Italia (prostřednictvím stanice La7) umožnily v systému T-DVB příjem přenosů z fotbalových zápasů první ligy prostřednictvím předplacených karet. Zároveň společnost TF1 (vlastník 49 % podílu vysílací stanice D-Free) oznámila, že hodlá nabídnout placené televizní kanály na vlastním T-DVB multiplexu. Služby placené televize fungují na principu předplacených karet v rámci interaktivní digitální technologie, kterou jsou vybaveny subvencované dekodéry.

(34) Celkové příjmy televizního trhu dosáhly v roce 2005 částky 6 851 milonů EUR, z toho příjmy z reklamy činily cca 57 % (3 885 milionů EUR). Celkem 21 % částky pochází z poplatků za příjem veřejnoprávní televize RAI (1 483 milionů EUR) a z placené telvizní nabídky (1 437 milionů EUR). Příjmy placené televizní nabídky pocházejí z předplatného (1 199 milionů EUR, počet abonentů vzrostl od roku 2004 o 26,4 %), částka 238 milionů EUR pochází z pay per view, které taktéž zaznamenalo nárust o 65 % od roku 2004. Podstatný díl zisků (45 milionů EUR) systému pay per view je vázán na nové služby zemské digitální televize.

([20]) Viz. zpráva úřadu AGCOM ve smyslu zákona č. 43 ze dne 24. února, přijatého na základě nařízení vlády č. 352 ze dne 24. prosince 2004 o urgentních opatřeních ohledně způsobu a termínu definitivního ukončení přechodného režimu zákona č. 249 ze dne 31. července 1997.

II.C *DŮVODY K ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ*

(35) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise zjistila, že popsané opatření pravděpodobně splňuje kritéria čl. 87 odst. 1 a může být proto považováno za státní podporu. Dotčená podpora uplatňovala diskriminační opatření mezi stávajícími zemskými vysílacími stanicemi a provozovateli kabelové sítě na jedné straně a provozovateli satelitního vysílání a zemskými vysílacími stanicemi, které v současnosti nemohou vysílat, na straně druhé. Komise zjistila, že se jedná o nepřímé zvýhodnění a požádala zúčastněné strany, aby navrhly, jakým způsobem je možno toto zvýhodnění změřit.

(36) Komise dále vyjádřila pochybnosti, zda je podpora slučitelná se Smlouvou o ES. Zdá se, že se na tento případ nevztahují vyjímky z obecného zákazu podpor podle čl. 87 odst. 2 Smlouvy o ES nebo vyjímka podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES. Komise považuje za obzvláště problematické okolnosti, za nichž Itálie dosáhla rozšíření otevřených standardů v digitálním vysílání: byla narušena rovnováha hospodářské soutěže a byl zbytečně porušen princip technologické neutrality.

(37) Komise zahájila formální vyšetřovací řízení, aby dala italské vládě a zúčastněným stranám možnost předložit relevantní údaje a vyjádřit se k prozatimnímu hodnocení, které Komise učinila ve věci dotčeného opatření.

III. **STANOVISKA ZÚČASTNĚNÝCH STRAN**

(38) Italské orgány i společnost Mediaset tvrdí, že dotčené opatření nepředstavuje podporu, a kdyby tomu tak bylo, byla by to podpora slučitelná. Společnost RAI prohlásila, že musela jednat v rámci svých zákonných povinností, a proto nemohla mít z daného opatření žádný prospěch. Naopak stěžovatelé a asociace ESOA (Evropská asociace satelitních operátorů) trvají na tom, že z jejich hlediska se jedná o protiprávní podporu.

III.A *STANOVISKA ITALSKÝCH ORGÁNŮ, SPOLEČNOSTÍ MEDIASET A RAI*

(39) Italské orgány a společnost Mediaset odkazují především na rozhodnutí úřadu AGCOM ([21]) o zamítnutí stížnosti proti čl. 1 pododstavci 572 finančního zákona na rok 2006, neboli proti opatření, které nahrazuje dotčené opatření. Stěžovatel tvrdí, že čl. 1 pododst. 572 finančního zákona

([21]) Rozhodnutí ze dne 11. května 2006, protokol č. 21263/06.

na rok 2006 zvýhodňuje dekodéry společností vázaných na rodinu Silvia Berlusconiho. Postup byl založen na zákoně o střetu zájmů u vládních činitelů ([22]).

(40) Italské orgány k samotnému obsahu rozhodnutí o zahájení řízení prohlašují, že opatření nepředstavuje podporu z následujících důvodů: a) příjemcům podpory se nedostává výhod a b) není narušena hospodářská soutěž. Kdyby se jednalo o podporu, opatření by bylo slučitelné se společným trhem ve smyslu vyjímek podle čl. 87 odst. 2 písm. a) Smlouvy o ES a čl. 87 odst. 3 písm. b), c), d) Smlouvy o ES. Italské orgány souhlasí se skutečností, že neexistuje podpora pro výrobce dekodérů a že s provozovateli sítí a vysílacími stanicemi musí být jednáno na stejné úrovni. Společnost Mediaset předložila obdobné náměty, někdy však použila odlišnou argumentaci.

III.A.1 OPATŘENÍ NEPŘEDSTAVUJE PODPORU

III.A.1.1 ***Selektivní zvýhodnění je nejisté***

(41) Italské orgány prohlašují, že neexistuje odůvodněná jistota, že by příjemci museli nést náklady, které v rámci tohoto opatření subvencuje stát, neboť není jisté, že by subvencovali spotřebitelům nákup dekodérů. Italské orgány tvrdí, že na rozdíl od okolností soudního rozhodnutí ve věci Nizozemsko v. Komise ([23]), které je citováno v bodě 30 rozhodnutí o zahájení řízení, k tomu nejsou příjemci podpory motivováni: a) příjemci podpory na trhu již působí a nemají zájem na dokončení přechodu na digitální vysílání vzhledem k tomu, že pak budou muset čelit větší konkurenci, neboť spořebitelé digitální technologie se budou moci obrátit na větší počet konkurentů; b) trh služby pay per view byl příliš malý na to, aby vynahradil případně vzniklé ztráty a nemůže být jediným důvodem k subvencování dekodérů, vezmou-li se v úvahu zisky za tuto službu v roce 2004 a 2005; c) termín, ke kterému mělo být vypnuto analogové vysílání („*switch off*“), byl nereálný, neboť *switch off* nešlo provést bez dostatečného množství spotřebitelů.

(42) Bylo by nemožné určit částku převedenou ze státních zdrojů dotčeným příjemcům. V případě státní podpory C 25/2004, která byla předmětem rozhodnutí Komise 2006/513/ES ([24]), Komise vyloučila společnost T-System ze seznamu příjemců, neboť nebylo možno ověřit, zda a jaká částka byla ze státních zásob převedena ve prospěch této společnosti.

(43) Dále společnost Mediaset tvrdí, že stanice, které vysílají na zemské platformě, a stanice vysílající prostřednictvím družic, nejsou srovnatelné společnosti: provozovatelé zemského vysílání mají totiž pouze postupně uskutečnit digitalizaci a podpořit přechod na digitální vysílání (metodou *simulcast* k následnému *switch off*), a proto mají specifické povinnosti veřejných služeb – s cílem zajistit pokrytí celého italského území pozemním vysíláním – a musí také využívat otevřených technologií. Podle společnosti Mediaset bylo záměrem režimu podpory ulehčit přechod z analogového vysílání na digitální a podpořit rozvoj otevřeného standardu v situaci, kdy byl stanoven zákonný termín přechodu (tzv. digitální „*switchover*“) a provozovatel zemské digitální televize nesl značné náklady (náklady na infrastrukturu pro Mediaset byly velmi vysoké). Společnost Mediaset také nesouhlasí s tvrzením Komise v rozhodnutí o zahájení řízení a namítá, že neexistuje žádná obrana proti nové konkurenci, která zakoupila přenosovou infrastrukturu (společnost Mediaset zmiňuje např. společnost H3G, která vstoupila na trh díky nákupu lokální vysílací stanice), a že nová konkurence nemusí nést náklady za *simulcast*.

(44) Také společnost RAI namítá, že Komise nebere dostatečně v úvahu povinnosti RAI jakožto veřejnoprávní televize, které ruší údajné výhody: i) společnost RAI může přejít na digitální vysílání (vzhledem k jejímu veřejnoprávnímu statusu) pouze pokud bude mít digitální zemská televize stejnou míru pokrytí jako televize založená na analogovém vysílání; ii) společnost RAI byla nucena vybrat si své investice v oblasti zemského digitálního přenosu v souladu se svými povinnostmi vyplývajícími ze zákona, a nikoliv podle tržních kritérií, vzhledem k tomu, že byla donucena zprovoznit do 1. ledna 2005 dva multiplexy, které by pokryly alespoň 70 % populace. Cílem bylo urychlit přechod na digitální vysílání, k čemuž měly dopomoci příspěvky na dekodéry. Celkové náklady se vyšplhaly na 150 milionů EUR. Vzhledem k datu, kdy mělo dojít k přechodu na digitál, ke skutečnosti, že RAI vysílá pouze free to air programy pro velmi omezený počet diváků a tomu, že náklady za digitalizaci nebyly zahrnuty do televizních poplatků za roky 2004–2006 včetně, jsou jedinými náklady, které nesla společnost RAI, výdaje za technologii (frekvence a infrastrukturu), což jsou náklady, které by RAI měla nést bez čerpání z podpůrného režimu. Urychlení přechodu na digitální vysílání nezaručilo dodatečné příjmy.

([22]) Zákon č. 215 ze dne 20. července 2004.

([23]) Rozhodnutí ze dne 13. června 2002 ve věci C-382/99, Sb. rozh. 2002, s. I-05163.

([24]) Viz rozhodnutí Komise (ES) č. 2006/513/ES ze dne 9. listopadu 2005 o státní podpoře C 25/2004 – Financování implementace pozemní digitální televize (DVB-T) v Berlíně (Braniborsko, Německo) zveřejněné v Úř. věst. L 200, 22.7.2006, s. 14.

III.A.1.2 ***Narušení hospodářské soutěže***

(45) Itálie především tvrdí, že provozovatelé pozemního a satelitního vysílání nejsou konkurenty na trhu placené televize, neboť každý z nich pokrývá jinou část trhu, tj. free to air a pay TV. Navíc nabídka služeb pay per view byla zahájena teprve ve druhé polovině roku 2005. Existence dvojího trhu platí také pro provozovatele sítě, jak bylo potvrzeno usnesením úřadu AGCOM ([25]) v souladu s rozhodnutím *RAI/Rami d'azienda* ([26]) a průzkumem televizního odvětví, který provedl Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a trhu ([27]).

(46) Dále má cena dekodéru jen minimální vliv na spotřebitelský výběr přenosové platformy. V prvním semestru roku 2005 vzrostl počet předplatitelů stanice Sky o 7,4 %, což dokazuje, že pravidla veřejné soutěže nebyla porušena.

(47) Podobně argumentovala společnost Mediaset, která tvrdí, že dotčené opatření není selektivní, neboť podpora je poskytována spotřebitelům a že selektivita spočívá v obchodním rozhodnutí společnosti Sky o využívání NDS technologie: zde dochází k diskriminaci a společnosti Sky je umožněno, aby příjmy z předplatného pokryla výdaje za dekodéry. Všichni provozovatelé, pokud chtějí, mohou využívat technologii, která jim dá právo stát se příjemci diskutovaného příspěvku.

III.A.2 SLUČITELNOST

(48) V obecné rovině Itálie zdůrazňuje, že Komise uznává výhody interoperability a že vyloučení satelitních dekodérů z podpory je zapříčiněno tím, že v době, kdy byla zavedena tato podpora, ještě neexistovaly satelitní dekodéry umožňující interoperabilitu. Navíc po vydání finančního zákona na rok 2006, který zahrnoval také satelitní dekodéry, společnost Sky nepodnikla úpravy svého dekodéru, aby se mohla stát příjemcem této podpory.

III.A.2.1 ***Ustanovení čl. 87 odst. 2 písm. a) Smlouvy o ES***

(49) Itálie tvrdí, že počet domácností, které mají být vybaveny dekodéry mezi koncem roku 2006 a koncem roku 2008, tj. 50 % jak navrhl úřad AGCOM a sdělila Komise v bodě 55 rozhodnutí o zahájení řízení ([28]), je nízký, zvláště vezme-li se v úvahu, že cílem je rozšířit dražší interaktivní dekodéry. Pokles ceny způsobený zvýšenou poptávkou v důsledku poskytnutí příspěvků by umožňoval nákup dekodéru také chudým domácnostem.

III.A.2.2 ***Ustanovení čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy o ES***

(50) Dotčená podpora by napomohla uskutečnění projektu celoevropského zájmu: přechodu na digitální vysílání (*switchover*), který je součástí nadnárodního programu, podporovaného mnoha členskými státy v souladu se stávající judikaturou (C-62/87 a C-72/87, bod 22). Vyloučení satelitů je odůvodněno v bodě III.A.2.

III.A.2.3 ***Ustanovení čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES***

III.A.2.3.a **Náležité pojetí podpory**

Koordinační otázka

(51) Pokud požadavek není motivující, pouhá existence zákonem daného termínu neznamená, že analogové vysílání bude vypnuto: spotřebitelé by totiž ještě nebyli připraveni, neboť stávající provozovatelé zemského vysílání nejsou ochotni subvencovat nákup dekodérů v situaci, kdy většina spotřebitelů přijímá vysílání analogové televize.

Příspěvky pro spotřebitele

(52) Příspěvek na zemské digitální vysílání, který by obdrželi spotřebitelé, je zdůvodnitelný, neboť diváci nenesou žádné dodatečné náklady za shlédnutí free-to-air programů, narozdíl od diváků satelitní televize, kteří si musejí pořídit parabolickou anténu a platit poplatky za služby pay-TV. Poskytnutí podpory na kabelové vysílání Itálie vysvětlila

([25]) Rozhodnutí č. 163/03/CONS, Orientační akt – schválení opatření k podpoře racionálního využívání frekvencí pro rozhlasové a televizní vysílání s výhledem na přechod k digitální technologii. Rozhodnutí bylo uveřejněno na internetových stránkách úřadu AGCOM dne 29. března 2006.

([26]) Opatření č. 13137, věc. č. C/6161 – *RAI/Rami d'azienda* ze dne 29. dubna 2004.

([27]) Průzkum č. 23 zahájený rozhodnutím č. 12056 ze dne 29. května 2004 a ukončený rozhodnutím č. 13770 ze dne 16. listopadu 2004.

([28]) V bodě 55 rozhodnutí o zahájení řízení zmínila Komise průzkum úřadu AGCOM o dostupnosti levných dekodérů na trhu. Úřad AGCOM došel k závěru, že zakoupení přístroje ať s využitím, nebo bez využití příspěvku má malý vliv na příjem průměrně situované rodiny. Vývoj trhu také naznačuje, že i bez podpory bude mít dekodér 50 % domácností do roku 2006, v horším případě do začátku roku 2008.

tak, že dodatečné náklady nejsou vázany přímo na televizní služby. Navíc Itálie hodlá podporovat širokopásmové vysílání.

Zvýšení konkurenceschopnosti mezi distribučními platformami

(53) Itálie nesouhlasí s názorem Komise, že podpora má dopad na hospodářskou soutěž mezi platformami, zastává naopak názor, že „nová digitální platforma má zvýšit soutěživost mezi různými částmi televizního trhu ve prospěch spotřebitele".

Externality

(54) Komise, která tvrdí, že někteří stávající provozovatelé jsou již odškodněni za přechod k digitálu, neboť digitální technologie umožňuje vyšší přenosovou kapacitu za nižší náklady, nebere v úvahu skutečný vztah mezi výdaji a zisky z přechodu, vezme-li se v úvahu, že stávající provozovatelé sítě, kteří mají více než jednu koncesi k digitálnímu přenosu, musejí poskytnout přístup ke 40 % vlastní šířky pásma nezávislým poskytovatelům obsahu.

(55) Největší prospěch z přechodu na digitál bude mít nová konkurence, která také narozdíl od spotřebitelů a především stávajících operátorů nenese žádné náklady s ním spojené. Stávající provozovatelé nejsou motivováni k přechodu na digitální vysílání, neboť nárust konkurence, které musejí čelit, nebyl vyvážen poklesem cen; navíc by jakákoliv výhoda, které se jim dostane, měla být považována za kompenzaci jejich výdajů. S touto argumentací přišla také společnost Mediaset.

(56) Mediaset také tvrdí, že kdyby provozovatelé pozemního vysílání nesli kromě nákladů za přechod k digitálu také náklady za dekodéry, nemohli by dosáhnout dostatečného pokrytí a společnost Mediaset by byla vystavena riziku zneužití (tzv. „free riding") jinými společnostmi, neboť dekodéry s otevřenou technologií by mohly být spotřebitelem využívány ke sledování konkurenčních kanálů.

Podpora inovace

(57) V době, kdy toto opatření vstoupilo v platnost, byla interaktivita satelitních dekodérů velmi omezena kvůli využívání patentované technologie bez otevřeného standardu API. Itálie zdůrazňuje, že ještě dnes nejsou na trhu interaktivní satelitní dekodéry, a to navzdory změnám, které přinesl finanční zákon pro rok 2006. Také společnost Mediaset zdůrazňuje nezbytnost podnítit ochotu k poskytování interaktivních služeb.

III.A.2.3.b **Zamezení zbytečnému narušování hospodářské soutěže**

(58) Itálie zdůrazňuje, že televizní trh služeb pay-per-view je jiný než trh satelitní televize: jedná se o dva různé produkty. V každém případě umožňuje tato podpora nové konkurenci přístup na trh placené televize, z čehož by měly vyplývat větší výhody pro spotřebitele.

(59) Společnost Mediaset prohlašuje, že nedošlo ke zbytečnému narušení hospodářské soutěže, neboť i) diskriminace je jenom důsledkem obchodních preferencí společnosti Sky; ii) zemská televize vysílá lokální kanály, zatímco 80 % lokálních programů není vysíláno přes satelit, neboť příjmy z lokálních kanálů nestačí pokrýt náklady za přenos (satelitní vysílání se nemůže porovnávat s free to air vysíláním); a iii) nefunkční trh je jevem omezeným na dekodéry zemského vysílání, netýká se satelitních dekodérů: to je dáno povahou satelitního vysílání, které je založeno na sytému předplatného umožňujícího návratnost výdajů za dekodéry a také tím, že společnost Sky, která má monopolní postavení, není vystavena riziku zneužití.

III.A.2.4 ***Ustanovení čl. 87 odst. 3 písm. d) Smlouvy o ES***

(60) V rozhodnutí 2006/513/ES ([29]) Komise prohlásila, že podpora není slučitelná ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. d) Smlouvy o ES, neboť se nevztahuje k zvláštnímu kulturnímu obsahu ani nezaměřuje na malé lokální provozovatele, kteří by jinak byly vyloučeni ze zemské přenosové platformy. V Itálii existuje mnoho lokálních stanic, které vysílají jasně vymezený kulturní program a tyto chce stát chránit. Také odborníci, kteří pracují pro Komisi, se shodují na tom, že satelitní vysílání se nepodílí podstatnou měrou na poskytování lokálních služeb, a proto by satelitní dekodéry neměly být předmětem této podpory.

III.A.3 NAVRÁCENÍ PODPORY

(61) Komise by neměla vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství, tj. je-li od samého začátku zřejmé, že navrácení podpory je nemožné ([30]). Tak je tomu i v tomto případě, neboť je nemožné stanovit, která vysílací stanice byla příjemcem podpory ze státních zdrojů a kolik částka činila. Itálie také tvrdí, že vysílací stanice se proti příspěvku nemohly nikterak ohradit, a i kdyby příjemci zaujali patřičný postoj, nemohli by příspěvek odmítnout. Komise vzala na vědomí tuto argumentaci v rozhodnutí 2006/513/ES ([31]).

([29]) Viz pozn. pod čarou 24.
([30]) Věc C-75/97, Belgie v. Komise, Sb. rozh. 1999, s. I-3671.
([31]) Viz pozn. pod čarou 24.

III.B *STANOVISKA SPOLEČNOSTÍ SKY ITALIA, EUROPA7 A ASOCIACE ESOA*

(62) Sky Italia, ESOA a EUROPA 7 souhlasí s Komisí, že z opatření mají prospěch provozovatelé zemské digitální televize, a také s předběžným závěrem, že z něj nemohou těžit výrobci dekodérů. Oba stěžovatelé souhlasí s tímto závěrem, přestože společnost Sky Italia ve stížnosti původně tvrdila opak.

(63) Sky Italia se ve svých analýzách zabývá údajným pozitivním dopadem opatření na provozovatele zemské digitální televize, tedy především na společnost Mediaset a Telecom Italia. Podle tvrzení společnosti Sky, Komise v době spojení podniků Telepiù a Newscorp sestavila seznam překážek, se kterými se potýkali provozovatelé zemské digitální televize při vstupu na trh a při expanzi na něm, a které měly být odstraněny ([32]). Oproti očekávání Komise přispěli noví účastníci trhu (ve skutečnosti stávající provozovatelé analogové televize) díky příspěvkům k rychlému rozšíření zemské digitální televize.

(64) Podpora znamenala pro společnosti Mediaset a Telecom Italia trojí výhodu. Zaprvé, přístup k digitálním zemským dekodérům zaručuje přístup k televizním stanicím digitálního zemského vysílání, a proto pokles ceny dekodérů způsobil zvýšenou poptávku jak po dekodérech, tak po vysílacích stanicích: je zcela obvyklé, že stanice zemského digitálního vysílání investují (prozatím nevratně) do vlastní platformy tak, jak to udělala stanice Sky. Příspěvky pomohly provozovatelům digitální zemské televize k tomu, aby přesvědčili spotřebitele k využívání jejich nové televizní nabídky. Opatření také přispělo k ochraně těchto společností před zneužitím jinými společnostmi, neboť byla vytvořena spotřebitelská základna.

(65) Zadruhé, ze studie, kterou vypracovalo oddělení Global Equity Division společnosti Deutsche Bank ([33]), vyplynulo, že příspěvky by umožnily společnosti Mediaset nízkonákladový a téměř bezrizikový vstup na trh placené televize. Poskytnutí příspěvků snížilo společnostem Mediaset a Telecom Italia investiční náklady: a) přímo, neboť výsledky, kterých dosáhly díky příspěvkům by jinak vyžadovaly stomilionovou investici, tzn. polovinu celkových nákladů za infrastrukturu, které společnost Mediaset vynaložila do ledna 2005; a b) nepřímo, neboť oslabily nejistotu z výsledku přechodu na digitál.

(66) Ztřetí, vzhledem k bilaterální povaze trhu představuje široká spotřebitelská základna, které se dostává žádaného obsahu za nízkou cenu, výhodu také na reklamním trhu.

(67) Společnost Sky tvrdí, že tato zvýhodnění jsou selektivní, neboť její obchodní svoboda měla svá omezení: nízká míra růstu vedla k růstu investičních nákladů. Společnost poskytuje řadu číselných údajů na podporu svého tvrzení, že zvýšený prodej subvencovaných DTT dekodérů měl negativní vliv na prodej jejího balíčku „Premium Sports“.

(68) Také Europa 7 tvrdí, že výhody byly poskytnuty vysílacím stanicím a ostatním provozovatelům činným na trhu zemské digitální televize. Europa 7 cituje závěry Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a trhu, že opatření ovlivnilo trh následovně: 50 % dekodérů bylo zakoupeno s využitím příspěvku; příjem zemské digitální televize se v prvním semestru roku 2005 zdvojnásobil díky placené zemské digitální televizi, zatímco placené satelitní vysílání zaznamenalo zvýšení o pouhý jeden procentní bod.

(69) Výhoda má selektivní charakter z toho důvodu, že příspěvek neusnadnil společnosti Evropa7, které stále nebyly přiděleny vysílací frekvence, vstup na trh, nýbrž umožnil společnostem Mediaset a RAI uspokojit poptávku, učinit nové investice a rozšířit oblast jejich působnosti na trh digitální televize.

(70) Dále Evropa7 tvrdí, že toto opatření nemůže být zdůvodněno tvrzením o společném zájmu, neboť i) motivace spotřebitele k nákupu dekodéru zemského digitálního vysílaní je vázaná na přístup ke komerčním aktivitám; ii) přechod na digitál byl již odložen a iii) přestože opatření podporuje hospodářskou soutěž v tom smyslu, že omezuje tržní sílu společnosti Sky, zvýhodňuje stávající oligopolní provozovatele analogové televize, kteří jsou držiteli koncesí.

(71) Závěrem společnost Evropa7 zdůrazňuje, že navrácení příspěvků je logickým důsledkem zrušení podpory a problémy s jejím vyčíslením nemohou zabránit jejímu navrácení. Pokud by se ukázalo, že je nemožné částku přesně vyčíslit, Itálie by měla účastníky soutěže finančně odškodnit.

([32]) Hlavní překážky byly tyto: a) zákonný rámec, který by umožňoval provozovatelům zemské digitální televize činnost teprve od roku 2007; b) nutnost modernizace přenosových sítí se značnými náklady; c) vyší náklady na vysílání digitální zemskou cestou než na satelitní vysílání; d) nutnost uvést na trh vemi velký počet dekodérů k digitálnímu vysílání; e) požadavek, aby regulační orgány modifikovaly režim národních frekvencí, aby se mohl uskutečnit simulcast; f) nebezpečí, že velká část obyvatelstva nebude moci přijímat signál digitální zemské televize.

([33]) „*Mediaset, The beautiful game*“ ze dne 18. ledna 2005.

(72) Asociace ESOA tvrdí, že satelitní platforma se ocitla v nevýhodné pozici – přestože lépe využívá kmitočtového pásma k televiznímu přenosu – a že provozovatelé satelitního vysílání nesli veškeré náklady na zavedení digitální technologie přenosu. Dále asociace ESOA tvrdí, že příspěvky, které fakticky zvýhodnily digitální zemskou televizi, představují protiprávní a nevyváženou podporu nefunkčního trhu.

III.C *PŘIPOMÍNKY NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ ELEKTROTECHNICKÝCH A ELEKTRONICKÝCH PODNIKŮ (ANIE)*

(73) Sdružení ANIE nepředložilo své připomínky k danému opatření, ale zaslalo kopii stížnosti adresovanou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a trhu proti společnosti Sky Italia, která měla zneužít svého dominantního postavení. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a trhu se k této věci ještě nevyjádřil.

(74) Podle vyjádření sdružení ANIE, požádalo několik výrobců dekodérů společnost Sky, aby poskytla licence ke specifickým částem technologie NDS sloužící ke kódování satelitních signálů. Společnost Sky je jediným italským vlastníkem a uživatelem této technologie. Tyto licence jsou nezbytně nutné k výrobě dekodérů s otevřeným rozhraním, což znamená, že jsou schopné rozkódovat zemské i satelitní digitální signály zakódované v systému NDS.

(75) Od roku 2005 společnost Sky kóduje své signály výlučně systémem NDS. Vlastníkem této technologie je na italském trhu mateřská společnost společnosti Sky, skupina Newscorp. Společnost Sky prohlašuje, že přešla k technologii NDS v rámci boje proti pirátství. Jedná se o „uzavřený“ typ patentované technologie, neboť narozdíl od dekodérů s běžným otevřeným rozhraním vyžaduje přístup k dekodérům NDS přístup k jejich určitým částem nebo technologii.

(76) Společnost Sky pronajímá svým předplatitelům „uzavřené“ dekodéry, které vyměnila všem svým předplatitelům v momentě, kdy se rozhodla přestoupit na NDS technologii.

(77) Společnost Sky odmítá sdílet svoji technologii s výrobci dekodérů na bázi společného rozhraní, neboť prohlašuje, že výsledná dohoda by ji dostatečně nechránila proti pirátství. Podle sdružení ANIE není toto tvrzení podložené, používání patentovaných dekodérů slouží k udržení monopolního postavení společnosti Sky na trhu placené televize. Toto chování umožňuje společnosti Sky udržet si zákazníky ([34]), omezuje tržní možnosti výrobců dekodérů a brání v technologickém vývoji tohoto odvětví.

III.D *ODPOVĚĎ ITALSKÉ VLÁDY*

(78) Italské orgány se k prohlášení třetích stran nevyjádřily.

IV. **PRÁVNÍ POSOUZENÍ**

IV.A *POSOUZENÍ STÁTNÍ PODPORY VE SMYSLU ČL. 87 ODST. 1 SMLOUVY O ES*

(79) Komise prověřila, zda je možno dotyčné opatření považovat za státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES, který stanovuje následující podmínky: 1) Podpora je poskytována státem nebo ze státních prostředků. 2) Opatření musí vyústit v hospodářskou výhodu pro příjemce podpory a musí mít selektivní charakter. 3) Opatření musí fakticky nebo potenciálně narušovat hospodářskou soutěž. 4) Opatření musí ovlivňovat obchod mezi členskými státy.

IV.A.1 STÁTNÍ PROSTŘEDKY

(80) Toto opatření je zahrnuto ve finančních zákonech na rok 2004 a 2005 a je financováno ze státního rozpočtu. Jak již bylo zdůrazněno v rozhodnutí o zahájení řízení, jedná se o státní opatření, které obnáší využití státních prostředků. Komise taktéž potvrzuje původní posudek o splnění kritéria „státní prostředky“. Italské orgány ani třetí strany neměly k tomuto závěru námitky.

IV.A.2 HOSPODÁŘSKÉ ZVÝHODNĚNÍ

(81) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise tvrdí, že přestože jsou přímými příjemci podpory koneční spotřebitelé, opatření může představovat nepřímou výhodu pro i) televizní stanice, které vysílají na zemských digitálních platformách prostřednictvím kabelu; ii) provozovatele sítí, které přenášejí signály; a iii) pro výrobce dekodérů.

(82) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise stanovila, že nepřímá výhoda spadá do působnosti čl. 87 odst. 1

([34]) ANIE tvrdí, že chování společnosti Sky brání technologickému rozvoji, neboť neumožňuje rozvoj dekodérů, které požívají odlišný systém podmíněného přístupu nebo rozvoj jiných možností, např. těch, které nabízejí „otevřené“ dekodéry. Sky brání především rozvoji dokonalejších satelitních a zemských dekodérů.

Smlouvy o ES a odkázala na příslušnou judikaturu ([35]). V případě stanic, které využívají metodu T-DVB/C-DVB, Komise usoudila, že jim toto opatření pomáhá v utvoření a rozšiřování jejich *audience* (tj. divácké základny), neboť jim umožňuje vyhnout se nákladům, které by za normálních okolnostní nesly, kdyby chtěly dosáhnout stejně vysokého počtu diváků digitální televize a snižuje náklady, které by za normálních okolností vznikly stanicím vysílajícím souběžně digitálně i analogově. V případě provozovatelů sítí spočívá výhoda v potenciálním růstu poptávky, který způsobují stanice využívající „privilegovanou" platformu. Komise nakonec uznala, že selektivní výhoda není snadno změřitelná a požádala zúčastněné strany, aby předložily připomínky k jejímu možnému měření nebo návrhy, jakým způsobem posoudit výhody, jichž se dostane nepřímým příjemcům.

(83) Komise obdržela připomínky zúčastněných stran, ale z dále uvedených důvodů nezměnila svůj původní názor, že opatření poskytuje selektivní výhodu provozovatelům zemské a kabelové placené televize.

Vysílací stanice

(84) Zvýhodnění vysílacích stanic spočívá především v možnosti rozšíření divácké základny, a to zvláště v oblasti služeb pay per view. Kdyby toto opatření neexistovalo, divácká základna digitální televize by se rozšiřovala tak rychle jedině v případě, že by samotné stanice nesly náklady potenciálních diváků za příjem. Rozšiřování divácké základny je podstatnou částí ochodních aktivit placené televize nebo vysílací stanice, která chce zvýšit nabídku placených televizních služeb. Na počtu zákazníků (tj. diváků) závisejí příjmy stanice a snižování cen za nabídky pay per view televize. Důkazem toho jsou výdaje provozovatelů satelitní televize na vybudování divácké základny a na údržbu digitální technologie ([36]). Jeden ze stěžovatelů (společnost Sky Italia) například tvrdí, že svým předplatitelům zdarma poskytl dekodér a parabolickou anténu.

(85) Mělo by se také dodat, že hlavním důsledkem opatření bylo snížení ceny interaktivních dekodérů, která se více přiblížila ceně za tzv. „zapper" dekodéry. Dekodéry subvencované v rámci tohoto opatření umožňují spotřebitelům využít standardní nabídky volných televizních kanálů, které jsou nyní k dispozici v systému analogového vysílání a také nabídky placené televize a interaktivních služeb, které nabízí celá řada vysílacích stanic a poskytovatelů obsahu. Do interaktivních služeb mohou být zahrnuty služby *e-government* přístupné díky tzv. „smart card" ([37]). Příspěvek navíc umožňuje spotřebiteli přístup k mnohem širší nabídce za cenu, za kterou mohl dříve zakoupit mnohem jednodušší dekodér, který poskytoval přístup k menšímu počtu služeb.

(86) Z toho vyplývá, že toto opatření ovlivnilo spotřebitele, aby přešli od analogové k zemské digitální technologii. To znamená výhodu pro vysílací stanice, a to především z hlediska služeb, které nebyly dostupné v analogové technologii. Jinými slovy, státní podpora umožnila provozovatelům zemského digitálního vysílání, aby se vyhnuli výdajům za rozšířenou obchodní praktiku (subvencování dekodérů), která slouží k vytvoření divácké základny.

(87) Nepřímým důkazem příhodnosti tohoto tématu je dokument Deutsche Bank ([38]), v němž se investorům popisují a navrhují možné zisky z nákupu akcií společnosti Mediaset. Výzkumné oddělení této banky dokazuje, že společnost Mesiaset – díky své zvláštní pozici, příznivým tržním podmínkám, tržní strategii a *příspěvkům pro spotřebitele* – může použít zemskou digitální televizi jako nízkorizikový a nízkonákladový prostředek ke vstupu na trh placené televize.

88) Další výhoda, kterou poskytuje toto opatření stávajícím provozovatelům zemské televize, spočívá v možnosti zabezpečit si pozici na zemské digitální platformě zviditelněním obchodní značky a upevněním klientské základny. Výhoda se vztahuje na nové služby především placné televize, které jsou nabízeny na digitální platformě. Toto opatření tedy může posílit účinky platné legislativy, tedy především skutečnost, že hlavní vysílací stanice kontrolují provozovatele sítí a že je možné obdržet koncesi k digitálnímu přenosu jedině tehdy, je-li vázána na platnou koncesi k analogovému přenosu. Stávající provozovatelé mohou snadno změnit své koncese k analogovému vysílání na koncese k vysílání digitálnímu, zatímco noví účastníci si musí nejdříve zakoupit koncese k analogovému vysílání, a teprve potom mohou přejít na digitální přenos. Časové znevýhodnění nových účastníků se může ještě zhoršit,

([35]) Věc C-382/99, Německo v. Komise, Sb. rozh. 2002, s. I-5163 a věc C-156/98, Německo v. Komise, Sb. rozh. 2000, s. I-6857, body 24 až 28.

([36]) Tento případ se netýká jenom Itálie: také Office of Fair Trading (OFT, Spojené království) popisuje v bodě 371 průzkumu o BSkyB č. CA98/20/2002, jak důležité je pro společnost BSkyB získat klientelu.

([37]) Termínem „smart card" (inteligentní karta) je míněn mechanismus, který dokáže identifikovat uživatele a povoluje on-line operace.

([38]) „*Mediaset, The beautiful game*" (viz pozn. pod čarou 33).

neboť opatření takovéto povahy způsobuje rozšíření divácké základny stávajících provozovatelů.

(89) Výše zmíněné připomínky a komentáře se nevztahují na služby, které jsou již poskytovány na analogové platformě a které již spotřebitelé znají. Navíc je nepravděpodobné, že by urychlený přechod z analogové na digitální platformu způsobil významný nárust počtu diváků těchto – analogových i digitálních zároveň – programů a služeb.

(90) Nepřesvědčivý je argument, který předložila Itálie i společnost Mediaset, totiž že k žádnému zvýhodnění nedošlo, neboť příjemci by nesubvencovali spotřebitelům nákup dekodérů, kdyby sami neobdrželi podporu. Kdyby spotřebitelé nechtěli zakoupit „otevřené“ dekodéry bez podpory, nebo kdyby byl trh služeb pay per view velmi malých rozměrů, důsledkem tohoto opatření by bylo právě utvoření klientské základny pro zemské vysílání, která by jinak nebyla vytvořena. Kdyby zemské vysílací stanice nesubvencovaly nákup „interoperbilních“ dekodérů (tj. dekodérů, které v současné době jako jediné umožňují příjem služeb pay per view placené televize prostřednictvím předplacených karet) kvůli obavám ze zneužití jinými stanicemi, poskytování služeb placené televize by bylo zahájeno se zpožděním. Opatření však pomohlo zemským vysílacím stanicím překonat tyto problémy a vytvořit si obchodní možnosti.

(91) Komise také nesouhlasí s tvrzením, že by kritériem relevantním k rozhodnutí, zda je opatření zvýhodňující, byla možnost nebo zájem příjemců dosáhnout důsledků podpory i bez jejího udělení. V tomto případě je zvýhodnění zemských vysílacích stanic pouze jedním z důsledků opatření. Jakmile je opatření uskutečněno, příjemci podpory se v nově vzniklé situaci zaměří na zvýšení zisků, přičemž dospějí k takovému rozšíření obchodních aktivit, které by bez podpory bylo nerealizovatelné. To se stalo právě v tomto případě, jak vyplývá z *Výroční zprávy* úřadu AGCOM ([39]), která uvádí, že v roce 2005 byl nárust příjmů z nabídek placené televize, především ze služeb digitální zemské televize pay per view velmi vysoký, přestože v absolutních temínech se drží stále na nízké úrovni.

(92) Z hlediska ustálené judikatury jsou k posouzení zvýhodnění rozhodující důsledky opatření. U nepřímých příjemců podpory bylo zvýhodnění potvrzeno rozsudkem ve věci Německo v. Komise ([40]).

(93) Komise nesouhlasí s názorem Itálie a dalších zúčastněných stran, že zvýhodnění neexistuje, neboť prý není možné stanovit, jaká částka ze státních prostředků byla převedena na příjemce podpory. V rozhodnutí 2006/513/ES ([41]) citovaným Itálií Komise nepopřela existenci nepřímého zvýhodnění určitých příjemců podpory (provozovatelů sítí), nýbrž je pouze zbavila povinnosti navrátit příspěvek, neboť nebylo možno určit, zda převod státních prostředků opravdu proběhl.

(94) Komise nesouhlasí ani s názory společnosti Mediaset a RAI, že stanice, které vysílají na zemské platformě, a stanice vysílající prostřednictvím satelitu nejsou srovnávatelné, neboť provozovatelé zemské televize musejí uskutečnit přechod na digitál v termínu stanoveném zákonem a nesou náklady za *simulcast*. Z toho pro Mediaset a RAI vyplývá, že toto opatření neposkytuje selektivní zvýhodnění.

(95) Provozovatelé zemské televize jsou nuceni přejít na digitální systém především proto, že zemský přenos zabírá velmi velkou část kmitočtového pásma ([42]). Takto rozsáhlá část kmitočtového pásma, která je nezbytná k přenosu analogovou technologií, představovala technickou bariéru při vstupu nových účastníků na trh zemského přenosu, což přispělo k udržení monopolního postavení společností RAI a Mediaset. Intenzivní využívání omezeného zdroje – kmitočtového pásma – zdůvodňuje nevyváženost povinností, které byly uloženy provozovatelům zemského přenosu a nikoliv provozovatelům jiných platforem. Kmitočtové pásmo nenáleží dle práva vysílacím stanicím, které ale očekávají, že národní regulační orgány přidělí

([39]) *Výroční zpráva* úřadu AGCOM ze dne 30. června 2006.

([40]) Věc C-156/98 (viz pozn. pod čarou 35). Bez intervence státu by nepřímý příjemce v tomto případě pravděpodobně nic nepodnikl. Příjemci jsou podniky, do kterých investují investoři, jimž jsou poskytnuty daňové výhody, a je možné, že v některých případech tyto podniky nejednají tak, aby se jim dostalo výhod. Soudní dvůr v bodech 25 až 28 rozsudku objasňuje, že opatření se stává podporou, jestliže nepřímé zvýhodnění podniků vznikne tak, že se členský stát vzdá příjmů z daní a toto zřeknutí se umožní investorům získat podíly těchto podniků za výhodnějších podmínek. Skutečnost, že se investoři mohou svobodně rozhodnout neznamená zrušení vazby mezi daňovou úlevou a zvýhodněním těchto podniků, neboť změna tržních podmínek, díky které vzniká zvýhodnění, je následkem toho, že veřejné orgány přišly o příjmy z daní.

([41]) Viz pozn. pod čarou 24.

([42]) Jak bylo již vysvětleno v bodě 9, přenos digitální technologií umožňuje efektivnější využití kmitočtového spektra.

kmitočty objektivním, transparentním, nediskriminačním a vyváženým způsobem ([43]). Konečně záměrem opatření není poskytnout rovnoměrnou náhradu nákladů za přechod na digitál, neboť Komisi se především nezdá, že by příspěvek pro spotřebitele mohl být snadno stanoven tak, aby vyvážil možné výdaje společností za přechod k digitálu. Důkazní břemeno o vyváženosti opatření také leží na členském státě. Itálie nicméně neposkytla jasný odhad nákladů na přechod a neoznačila přesně, jak je zajištěna rovnováha výhod, které z opatření vyplývají.

Provozovatelé sítí

(96) Vzhledem k tomu, že vysílání využívá přenosových služeb poskytovaných provozovateli sítí, může rozvoj zemské digitální televize představovat nepřímou výhodu také pro ně. Ochota vysílacích stanic platit za využívání přenosových služeb může být přisuzována mimo jiné vyšším příjmům dosažitelným díky vysílání na určité platformě; působení na určité platformě je podmíněno počtem diváků dotčené platformy. Vzhledem k tomu, že toto opatření ovlivňuje počet diváků zemské digitální televize, mohlo by mít také nepřímý pozitivní dopad na provozovatele sítí.

(97) Není ovšem možné s jistotou tvrdit, že opatření již ovlivnilo rozhodnutí stanic ohledně přenosové platformy, stejně jako není možné stanovit cenu, kterou by tyto stanice byly ochotné zaplatit, kdyby toto opatření nebylo přijato. Kromě toho není nutné rozlišovat mezi vysílacími stanicemi a provozovateli sítí na zemské digitální platformě, neboť mezi nimi existují vlastnické vztahy. S tím souhlasí také Itálie. Má se za to, že opatření by mělo dopad na velikost diváckých obcí ostatních platforem, kdyby bylo v platnosti příliš dlouho a stále podporovalo přechod diváků analogového vysílání na zemskou digitální platformu, což by následně ovlivnilo vysílací stanice při výběru platformy. Případné opakování opatření by proto zvýhodnilo provozovatele zemských digitálních sítí na úkor provozovatelů satelitních sítí.

(98) Na trhu působí také provozovatelé sítí, kteří kromě prodeje přenosových služeb stanicím obchodují s poskytováním televizních služeb přímo divákům. Jedním z příkladů je společnost Fastweb, provozovatel kabelového vysílání „triple play“ ([44]), která je kromě jiného také provozovatelem placené televize. V tomto případě se provozovatel sítě těší podobným výhodám jako vysílací stanice (viz. body 84-88).

Výrobci dekodérů

(99) Jak již bylo zdůrazněno v rozhodnutí o zahájení řízení, nepřímé zvýhodnění výrobců dekodérů spočívá v možnosti prodeje většího množství dekodérů, než by bylo možné, kdyby opatření nevstoupilo v platnost. Díky příspěvkům jsou dekodéry, které jsou předmětem tohoto opatření, levnější pro spotřebitele, což umožňuje výrobcům zvýšit prodej, aniž by museli snižovat cenu výrobku nebo ji zvyšovat a riskovat tak ztrátu klientely.

IV.A.3 SELEKTIVITA

(100) Zvýhodnění, které vyplývá z opatření pro pozemní vysílací stanice a provozovatele placené kabelové televize, je selektivní. Pouze některé vysílací stanice mohou být opatřením nepřímo zvýhodněny. Stanice vysílající výhradně ze satelitní platformy nebudou mít zisk ze zvýšení počtu diváků digitální televize, které je následkem poskytnutí příspěvků.

(101) Selektivní výhoda bude také přiznána průmyslovému odvětví výrobců dekodérů.

IV.A.4 NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

(102) *Vysílací stanice*

(103) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise stanovila, že vysílací stanice a provozovatelé zemských sítí jsou zvýhodněni na úkor stanic, které vysílají z jiných platforem nebo v současné době nemohou vysílat.

(104) Zemský digitální přenos soutěží nejenom s nabídkou volných programů analogové televize, ale také s placenou televizí. Podpora umožňuje provozovatelům T-DVB a C-DVB nízkonákladový přístup na trhy placené televize, čímž se stanou konkurenty stávajících provozovatelů (např. společnosti Sky Italia). K těmto závěrům došel také úřad AGCOM ve své *Zprávě* ([45]), který tvrdí, že příspěvek je rozhodující při vytváření *audience* zemských digitálních stanic a také Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a trhu, který zdůrazňuje důležitost principu technologické neutrality ([46]).

([43]) Ustanovení článku 9 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice).

([44]) „*Triple play*“ („trojí hra“) je maketingové označení balíku služeb, který obsahuje vysokorychlostní internetové připojení, telefonní a televizní služby v širokopásmovém připojení.

([45]) Viz Zpráva úřadu AGCOM, bod 88 písm d) (viz pozn. pod čarou 20).

([46]) Úřad na ochranu hospodářské soutěže a trhu: *Conclusion of fact-finding investigation into sale of television commercials* („Závěry průzkumu v televizním odvětví: prodej televizní reklamy“), Řím, 6. prosince 2004.

(105) Komise obdržela připomínky Itálie a zúčastněných stran, ale nezměnila svůj názor, že selektivní zvýhodnění, která vyplývají z udělení příspěvků, mohou narušit hospodářskou soutěž. Především by se dala zpochybnit tvrzení, že provozovatelé zemského a satelitního vysílání nejsou konkurenty na stejném trhu placené televize a že cena dekodérů má pouze nepatrný vliv na výběr spotřebitele mezi dvěma různými platformami. Je proto možné zamítnout i závěr takovýchto tvrzení, totiž že opatření nenarušuje hospodářskou soutěž.

(106) Podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES je dostačující, když opatření *hrozí* narušením hospodářské soutěže poskytnutím selektivního zvýhodnění. V současné době nabídka placené zemské digitální televize není srovnatelná s nabídkou satelitní placené televize, a to ani z hlediska typu služeb (televize pay-per-view oproti měsíčnímu předplatnému) ani z hlediska hospodářského (v roce 2005 tvořilo předplatné téměř 95 % příjmů satelitní televize); přesto se však do určité míry doplňují. Jakmile zemská digitální platforma začne poskytovat placené televizní služby a prosadí se s nimi na trhu (mimo jiné díky příspěvkům na dekodéry), bude moci soutěžit s ostatními platformami poskytujícími podobné služby.

(107) Podobný vývoj byl zaznamenán v ostatních členských státech: např. ve Spojeném království došel úřad Office of Fair Trading (OFT) v řízení, které se týkalo společnosti BskyB k závěru, že přímé přenosy zápasů Football Association Premier League představují jediný významný trh rozšířený na všech televizních platformách. Je tedy zřejmé, že televizní nabídka digitální pozemní platformy může s ohledem na vývojovou fázi trhů placené televize konkurovat nabídce satelitní televize.

(108) Je třeba také vzít v úvahu, že příspěvky byly poskytnuty v kritické fázi, kdy mnozí diváci zemské analogové televize musí přejít na digitál a mohou si vybrat, zda investovat do příjmu zemského nebo satelitního přenosu. Příspěvky snižují náklady za nákup dekodérů zemského vysílání, a proto je zřejmé, že ovlivňují rozhodování spotřebitelů. Vezmou-li se v úvahu náklady za přechod na jinou platormu, je možné, že udělení příspěvků bude mít spíše dlouhodobý narušující vliv.

(109) Za připomenutí stojí závěry Úřadu na ochranu hospodářské soutěže trhu, který posuzoval ([47]), zda příspěvky na dekodéry znamenají střet zájmů ve prospěch podniků ve vlastnictví ministerského předsedy. Úřad ve svém opatření nezdůraznil oddělení trhů zemské a satelitní televize, ale zaměřil se na trh placené televize a v bodě 52 stanovil, že společnosti Mediaset, Telecom Italia, Sky a Fastweb jsou možnými konkurenty na trhu placené televize, přestože každá nabízí odlišný typ nabídky.

(110) Dále nemůže být přijat argument Itálie a společnosti Mediaset, že selektivní povaha opatření a účinky narušení hospodářské soutěže jsou důsledkem obchodního rozhodnutí společnosti Sky o využití NDS technologie. Formulace zákona totiž vyloučila satelitní dekodéry z podpory, a to i v případě, že by provozovatelé satelitní televize chtěli používat „otevřené“ dekodéry. Irelevantní je také skutečnost, že Sky Italia používala místo subvencovaných dekodérů „zavřené“ dekodéry, a to i po změně ve finančním zákoně na rok 2006, který umožnil subvencování všech interoperabilních dekodérů nezávisle na platformě. Jedná se totiž o strategii, která může záviset na mnoha faktorech, například na předchozích investicích společnosti nebo na volbě vyčkat rozhodnutí Komise ve věci slučitelnosti nového opatření.

(111) Průzkum Deutsche Bank (str. 18 a dále) poskytuje nepřímý důkaz, že nízkonákladový přístup na trh placené televize narušuje hospodářskou soutěž. Banka analyzuje finanční scénáře, které pro společnost Mediaset vyplývají z rozvoje přenosů fotbalových zápasů metodou pay per view a které závisí na klientele, kterou Sky Italia nezískala, což má vliv na rychlost růstu placené DTH televize. Údaje, které poskytla společnost Sky Italia, mají dokázat, že růst počtu jejích předplatitelů je ovlivněn prodejem subvencovaných dekodérů, což podporuje názor, že na trhu placené televize existuje určitý stupeň vzájemné konkurence.

Provozovatelé sítí

(112) Narušení hospodářské soutěže se netýká pouze vysílacích stanic, ale mohlo by se týkat také provozovatelů sítí. V prosinci roku 2005 bylo v Itálii zhruba 4,8 milionu diváků satelitní televize, ale jen 3,5 milionu abonentů Sky. Zbývajících 1,3 milionu diváků tedy mělo zájem o neplacenou televizní nabídku satelitní televize. To znamená, že neplacená satelitní televize může pro spotřebitele představovat alternativu k zemské digitální nebo kabelové televizi; nejenom to, ale může také ulehčit proces přechodu na digitální televizi. Opatření však vylučuje satelitní platformu

([47]) Viz pozn. pod čarou 5.

z podpory a selektivně rozděluje příspěvky mezi zemské digitální a kabelové dekodéry, proto existuje nebezpečí, že televizní diváci se přikloní k vysílacím stanicím, které využívají služeb provozovatelů zemských a kabelových sítí, což poškodí satelitní provozovatele.

IV.A.5 VLIV NA OBCHOD MEZI ČLENSKÝMI STÁTY

(113) Trhy přenosových a síťových služeb jsou otevřeny mezinárodní konkurenci. Hospodářská soutěž je narušena zvýhodněním určitých provozovatelů sítě nebo vysílacích stanic, což naopak znevýhodňuje levné provozovatele z jiných členských států. Příklady, které v této věci uvádějí satelitní provozovatelé nebo jeden ze stěžovatelů, Sky TV, jsou jednoznačné. Opatření ve svém důsledku zvýhodňuje určité podniky na úkor konkurentů na společném trhu.

(114) Závěr, ke kterému dospěla Komise, totiž že narušení hospodářské soutěže mezi vysílacími stanicemi a provozovateli sítí může ovlivnit obchod mezi členskými státy, nebyl zpochybněn žádnou ze zúčastněných stran. Komise tedy potvrzuje závěr, ke kterému došla v rozhodnutí o zahájení řízení, že opatření ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

IV.A.6 ZÁVĚR

(115) Hlavní příjemci podpory mají z opatření jen nepřímé výhody. Komise přesto soudí, že opatření představuje státní podporu ve prospěch provozovatelů placené zemské digitalní televize. Tito provozovatelé si díky příspěvku mohou vytvořit klientskou základnu a nabídnout jí nové služby a jejich výdaje za přístup na trh placené televize jsou nižší. Totéž platí i pro provozovatele kabelové televize, kteří poskytují služby placené televize a jsou tedy provozovateli placené televize.

(116) Komise se domnívá, že toto opatření poskytuje nepřímé zvýhodnění, neboť tento podpůrný režim pomoci měl ve svém důsledku poskytnout nepřímé zvýhodnění daným příjemcům, i když tito příjemci nemají přímou vazbu na podniky, které vyrábějí subvencované výrobky.

(117) Existence státní podpory v dotčeném případě není zpochybněna možným použitím rozsudku ve věci Altmark ([48]) na eventuální kompenzaci nákladů spojených s veřejnými službami. Žádné ze čtyř kritérií (vymezení a poskytování služby obecného hospodářského zájmu, předběžné stanovení kompenzačních charakteristik, absence nadměrného vyrovnání a výběr vhodného poskytovatele služeb ve veřejném konkurzu nebo odhad dodatečných čistých nákladů, které nese dobře řízený podnik) není splněno.

(118) Nepřijímá se proto připomínka, že společnost RAI opatření nezvýhodňuje, protože musí investovat do digitální technologie s ohledem na své povinnosti veřejné služby.

(119) Komise nemůže s jistotou tvrdit, že v případě provozovatelů zemských digitálních sítí zvýhodnění započalo již v době uskutečnění opatření, přestože považuje za možné, že opatření narušilo veřejnou soutěž v jejich prospěch. Komise proto došla k závěru, že tito provozovatelé nejsou příjemci státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

(120) Dále Komise podotýká, že v rozhodnutí o zahájení řízení stanovila kromě vysílacích stanic a provozovatelů sítě i třetí kategorii příjemců podpory, do které patří výrobci dekodérů.

(121) V rozhodnutí o zahájení řízení vyjádřila Komise pochybnost, zda opatření zvýhodňuje výrobce dekodérů, vzhledem k tomu, že příspěvek se poskytuje na dekodéry s MHP standardem neboli na dekodéry s otevřeným rozhraním API, které je zdarma k dispozici pro všechny výrobce. Podpora je určena spotřebitelům, kteří si mohou vybrat mezi dekodéry všech výrobců. Zdá se, že opatření selektivně nezvýhodňuje žádného výrobce podle místa výroby. Rovněž se nezdá, že by se někteří výrobci specializovali na výrobu subvencovaných dekodérů a byli tak zvýhodněni na úkor výrobců ostatních modelů. Neprokázalo se, že by výrobci dekodérů konkurovali provozovatelům, kteří nebyli příjemci podpory a kteří působí v jiných odvětvích. A konečně není důvod k doměnce, že se opatření vzhledem k svému předmětu a obecné struktuře zaměřuje na poskytnutí výhod výrobcům dekodérů.

(122) Komise však také konstatuje, že se výrobci dekodérů těší výhodám v rámci svého odvětví, které nemohou využívat ostatní hospodářské sektory, což narušuje rozdělování hospodářských prostředků. Komise soudí, že ačkoliv se žádná připomínka k rozhodnutí o zahájení řízení netýkala existence výhod pro výrobce dekodérů, není možné zcela vyloučit narušení hospodářské soutěže na této úrovni.

(123) Komise však taktéž usoudila, že v tomto případě není nutné stanovit, zda má toto opatření opravdu formu podpory pro výrobce dekodérů ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES. Nepřímé důsledky opatření,

([48]) Rozsudek ze dne 24. července 2003 ve věci C-280/00, *Altmark Trans GmbH*, Sb. rozh. 2003, s. I-7747, body 88 až 94.

tj. zvýšený prodej dekodérů, jsou vlastní i technologicky nejneutrálnější iniciativě, kterou veřejné orgány zahájí ve prospěch rozvoje digitální televize. Jak bude vysvětleno v oddílu IV.B, v případě, že by existovala podpora výrobců dekodérů, Komise by ji povyžovala za slučitelnou ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES.

IV.B *POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI*

(124) V rozhodnutí o zahájení řízení vyjádřila Komise pochybnost, zda opatření představuje podporu slučitelnou s jednotným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 2 písm. a), čl. 86 odst. 2 a čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES. Vyloučila také, že by se na tento případ vztahovaly ostatní vyjímky ve smyslu článku 87 Smlouvy o ES. Italské orgány a společnost Mediaset tyto námitky odmítly ve svém vyjádření k rozhodnutí o zahájení řízení a tvrdí, že opaření je slučitelé se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 2 písm. a) a čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES. Italské orgány také prohlásily, že podle jejich názoru se na tento případ vztahují vyjímky podle čl. 87 odst. 3 písm b) a čl. 87 odst. 3 písm. d) Smlouvy o ES. Komise obdržela připomínky italských orgánů a zúčastněných stran, ale zůstává toho názoru, že podpora není z níže uvedených důvodů slučitelná se společným trhem.

IV.B.1 USTANOVENÍ ČL. 87 ODST. 2 PÍSM. A) SMLOUVY O ES

(125) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise prohlásila, že výraz „sociální charakter“ měl být chápán restriktivně a ze zkušenosti Komise se měl vztahovat na podpory, které mají uspokojit potřeby neprivilegovaných vrstev obyvatelstva. V rozhodnutí o zahájení řízení byly pro ilustraci uvedeny Pokyny ke státní podpoře v odvětví letecké dopravy ([49]), které stanovují, že podpory sociálního charakteru se vztahují pouze na určité kategogie pasažérů. Komise upozornila na skutečnost, že v případě projednávaného opatření se zákon nezmiňuje o společenském postavení nebo ekonomické situaci příjemce a odvolává se na průzkum regulačního orgánu AGCOM, který zjistil, že na trhu jsou dekodéry za přístupné ceny, což znamená, že podporu při přechodu na digitál nepotřebuje celá populace. Vývoj na trhu předznamenával, že v lepším případě bude mít více jak 50 % domácností dekodér do roku 2006, v horším případě do začátku roku 2008 ([50]).

([49]) Úř. věst. C 350, 1994, oddíl III.3., s. 5.

([50]) Viz Zpráva úřadu AGCOM, body 50 až 56.

(126) Itálie tvrdí, že procento domácností, které mají vlastnit dekodér do konce roku 2006 nebo 2008, tedy 50 % podle tvrzení regulačního orgánu AGCOM, je nízké, vezmou-li se v úvahu vysoké ceny interoperabilních dekodérů. Toto tvrzení však neovlivnilo názor Komise, neboť Itálie neposkytla žádný důkaz, že podpora je určena pouze vrstvám, které ji potřebují, nebo že ji potřebuje celá populace.

(127) Stejně tak nemůže být přijato tvrzení, že díky zvýšené poptávce, která vede ke snížení cen dekodérů, zvýhodňuje opatření nemajetné rodiny nepřímo. Zaprvé, vyjímky z obecných pravidel slučitelnosti se společným trhem musí být chápány restriktivně; totéž platí pro podpory sociálního charakteru, které mají být chápany jako výlučné a přímé zvýhodnění znevýhodněných vrstev obyvatelstva. Zadruhé, přijetí této argumentace by znamenalo přijmout také tvrzení, že podpora poskytnutá celé populaci má sociální charakter, neboť zvýhodňuje také potřebné vrstvy obyvatelstva. Vyjde-li se z tohoto předpokladu, pak by všechny nepřímé podpory poskytované prostřednictvím spotřebitelů nebo investorů byly slučitelné, což by znamenalo obcházení restriktivních vyjímek z obecného zákazu udělování státních podpor.

(128) Zdá se tedy, že opatření nemá sociální charakter a nevztahuje se na něj vyjímka podle čl. 87 odst.2 písm. a) Smlouvy o ES.

IV.B.2 USTANOVENÍ ČL. 87 ODST. 3 PÍSM. B) SMLOUVY O ES

(129) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise vyjádřila domněnku, že na tuto podporu se nevztahují vyjímky podle čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy o ES. V svých připomínkách k rozhodnutí však Itálie tvrdí, že přechod k digitálnímu vysílání (tzv. *switchover*) je projektem společného evropského zájmu, který je součástí nadnárodního programu podporovaného mnoha členskými státy, a proto by se na něj měla vztahovat vyjímka podle čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy o ES v souladu s rozsudky Soudního dvora ve věci Exécutif régional wallon a SA Glaverbel v. Komise ([51]).

([51]) Rozsudek ze dne 8. března 1988 ve spojených věcech C 62/87 a C 72/87 Exécutif régional wallon a SA Gleverbel v. Komise, Sb.rozh. 1998, s. I-01573.

(130) V těchto dvou případech podpořila valonská regionální vláda společnost Glaverbel, která investuje do technologicky vyspělých odvětví, jakým je např. odvětví vývoje tenkovrstvých fotovoltaických článků, které je součástí evropského strategického programu pro výzkum a vývoj v oblasti informačních technologií (ESPRIT). Právě na základě tohoto případu valonská regionální vláda stanovila, že podpora je slučitelná s vyjímkou podle čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy o ES. Program ESPRIT byl založen Evropským společenstvím. Soud stanovil, že Komise v této věci využila své diskreční pravomoci a že strany nedokázaly, že opatření podporuje uskutečnění projektu společného evropského zájmu.

(131) V tomto případě se Komise nedomnívá, že by opatření přijatá italskými orgány za účelem podpory prodeje dekodérů byla v souladu s vyjímkou podle čl. 87 odst. 3 písm b) Smlouvy o ES. Opatření představuje samostatnou iniciativu členského státu, která – jak bude doloženo dále v tomto textu – je zbytečným narušením hospodářské soutěže. Není možné považovat toto opatření za součást přesně definovaného, smluveného projektu nebo projektu řízeného ve spolupráci s ostatními členskými státy, který by vylučoval negativní dopad na obchodní soutěž výměnu a hospodářskou a který by byl společným evropským zájmem. Níže v textu se bude ověřovat případná slučitelnost opatření ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. b) a připomínka italské strany, že *dokončení přechodu k digitálu je v zájmu Společenství* a že tato snaha je podporována rostoucím počtem členských států.

IV.B.3 USTANOVENÍ ČL. 87 ODST. 3 PÍSM. C) SMLOUVY O ES

(132) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise prohlásila, že není přesvědčena, že by podpora vysílacím stanicím mohla být považována za slučitelnou ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES. Komise zůstává téhož názoru i poté, co obdržela připomínky zúčastněných stran.

(133) Podpora je slučitelná ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES, je-li nezbytná, vyvážená a jestliže sleduje cíle ve společném zájmu. Měla by se hodnotit podle těchto kritérií:

a) sledují podpůrná opatření cíle ve společném zájmu?

b) je podpora koncipována tak, aby dosáhla cílů ve společném zájmu, tj. může podpora vyřešit nefunkčnost trhu nebo dosáhnout jiného cíle? A především:

i) je podpůrné opatření vhodným nástrojem nebo existují příhodnější prostředky?

ii) má opatření motivační efekt, mění chování podniků?

iii) je podpůrné opatření vyvážené nebo může být stejné změny dosaženo poskytnutím menší podpory?

c) vede narušení hospodářské soutěže k dosažení pozitivní rovnováhy na trhu?

IV.B.3.1 ***Cíl společného zájmu***

(134) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise prohlásila, že přechod na digitál má mnoho výhod – efektivnější využití kmitočtového spektra a větší přenosovou schopnost, které znamenají zlepšení služeb a širší nabídku pro spotřebitele. Proto tamtéž stanovila, že přechod z přenosu analogovou technologií na přenos digitální a rozšíření otevřeného standardu interaktivních služeb jsou cílem společného zájmu. V tomto bodě se stanoviska Komise a italských orgánů shodují. Společnost Europa7 však zopakovala námitky, které společnost Sky Italia vznesla ve své stížnosti, a zdůraznila, že ve hře není společný zájem, neboť v současné fázi je nákup dekodérů vázán na čistě obchodní aktivity a také zvýhodnění, které vyplývá z přechodu na digitál, bylo odloženo na rok 2012.

(135) Komise nesouhlasí s argumentací společnosti Europa7. Zaprvé, jak již bylo stanoveno rozhodnutí o zahájení řízení, Komise aktivně podporuje přechod k digitálu, jehož přednosti vyzdvihla v akčním plánu eEurope 2005, ve dvou svých sděleních ve věci přechodu na digitální technologii ([52]) a ve sdělení „*e2010 – Evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost*“ ([53]). Legislativa by neměla přikazovat nebo zvýhodňovat využívání určité specifické digitální platformy, jinými slovy, měla by se držet zásad „technologické neutrality“, ačkoliv směrnice 2002/21/ES ([54]) připouští opravné zásahy v případech, kdy má nefunkční trh negativní vliv na jednu určitou platformu. Na trhu by se měly prosadit platformy, které nabízejí spotřebitelům nejvíce výhod.

([52]) KOM(2003) 541 v konečném znění a KOM(2005) 204 v konečném znění (viz. pozn. 7).

([53]) Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, KOM(2005) 229 v konečném znění ze dne 1. června 2005.

([54]) Viz poznámka pod čarou 14 a 18.

(136) V oznámení, které se týká interoperability služeb interaktivní digitální televize ([55]), Komise zdůrazňuje také důležitost „interaktivity“ a „interoparebility“. V textu tohoto oznámení je upřesněno, že „*cílem Komise je zajistit evropským občanům výhody plynoucí ze stále širší škály služeb interaktivní digitální televize, které jsou k dispozici na rostoucím počtu přenosových platforem*“. Interaktivní digitální televize totiž kromě videa nabízí celou řadu funkcí, které by v budoucnosti mohly být využívány nejenom ke komerčním účelům, ale také k uskutečnění služeb *e-government*, určených těm vrstvám populace, které se mají závažné problémy s informační technologií.

(137) Ve svých oznámeních Komise varuje, že chybějící interoperabilita (technická i přístupová) a možná omezení spotřebitele při výběru by mohla mít vliv na volný tok informací, pluralitu sdělovacích prostředků a na kulturní rozmanitost. Spotřebitelé by si nemohli zakoupit standardizované a univerzální přijímací zařízení, která umožňují příjem všech volných interaktivních služeb a placené televize, a byli by nuceni používat dražší přijímací zařízení na bázi patentované API technologie. Vysílací stanice by čelily mnoha problémům při rozvoji a poskytování interaktivních služeb, neboť by musely vyjednávat s vertikálně integrovanými provozovateli sítě, kteří mají kontrolu nad patentovanými API technologiemi. Otevřené technologie API usnadňují interoperabilitu, tj. dvousměrný přenos interaktivního obsahu při zachování funkčnosti obsahu. Komise také zdůrazňuje, že standardem pro multimediální domácí platformu (MHP) je v současnosti nejvyspělejší evropská API technologie a že budou zavedena dodatečná opatření, která podpoří dobrovolné přijetí standardu. Dodatečné náklady, které hradí spotřebitelé přijímacích zařízení podporujících MHP standard, mohou být sníženy díky hrazení nákupu těchto zařízení přímo spotřebitelům. Komise závěrem upřesňuje, že členské státy mohou spotřebitelům nabídnout státní příspěvky.

(138) Přestože mnohé z výše zmíněných výhod – zvláště ty, které nemají spojitost s obchodními aktivitami – se týkají budoucnosti, je možné se domnívat, že dotčené opatření podporuje cíle ve společném zájmu. Tomu neodporuje ani současná spojitost jediné zřejmé výhody s obchodními aktivitami. Zvýhodnění spotřebitelů představuje základní prvek jakékoliv strategie hospodářské soutěže, ale také pozitivní důsledek státního zásahu a větší blahobyt spotřebitelů jistě spadají do definice společného zájmu.

([55]) KOM(2004) 541 (viz poznámka pod čarou 7).

(139) Komise tedy potvrzuje, že toto podpůrné opatření sleduje cíle ve společném zájmu.

IV.B.3.2 ***Náležité pojetí podpory***

(140) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise uznala, že přechod na digitál může být zpomalen nefunkčnímm trhem a problémovou sociální soudržností, takže příspěvky pro spotřebitele mohou v principu znamenat přijatelný způsob ulehčení přechodu, pokud budou udělovány v souladu s kritérii technologické neutrality.

(141) V rámci tohoto opatření se Komise již předběžně vyjádřila k několika variantám špatného fungování trhu ([56]), k několika typům sociálních problémů a především k trhům, které mají souvislost s vysílacími stanicemi:

a) Rozvoj zemského digitálního přenosu může být zpomalen špatnou koordinací mezi účastníky trhu.

b) Opatření poskytuje kompenzaci spotřebitelům, kteří musí upravit svá analogová zařízení.

c) Existence tržní síly může způsobit, že trh nebude mít z konkurence mezi provozovateli absolutní prospěch.

d) Přechod na digitál může způsobit pozitivní externality díky lepšímu využití kmitočtového pásma.

e) Opatření podporuje inovaci, rozvoj nových služeb, což je také určitý typ externalit.

(142) V souvislosti s těmito body je nejdříve třeba prozkoumat, zda se opravdu jedná o nefunkční trh. Dále je třeba ověřit, zda je státní podpora nejvhodnějším prostředkem k nápravě a konečně zda poskytovaná podpora představuje nezbytné minimum k dosažení cíle.

Koordinační otázka

(143) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise uznala, že špatná koordinace mezi účastníky trhu může teoreticky představovat nefunkční trh. Vysílací stanice se musí dohodnout na společném datu přechodu na digitál, aby se co nejvíce omezily náklady na paralelní vysílání, a kmitočtové pásmo

([56]) Viz také zavěrečné rozhodnutí Komise (ES) č. 2006/513/ES (viz poznámka pod čarou 24).

není dostatečně velké na simultánní přenos analogových a digitálních televizních signálů (na tzv. *simulcast* fázi). Spotřebitelé budou pravděpodobně ochotni přejít na digitální platformu teprve tehdy, až na ní bude vysílat velký počet stanic. Proto se možná vysílací stanice přemístí na digitální platformu až po příchodu dalších provozovatelů. Kdyby mezi provozovateli neprobíhala koordinace, toto chování by mohlo způsobit zpoždění přechodu na digitál. Je v zájmu všech, aby fáze paralelního vysílaní trvala co nejkratší dobu a aby vysílací stanice přešly na digitál současně.

(144) Komise si však nemyslí, že by toto opatření bylo vhodným nástrojem k řešení tohoto typu nefunkčního trhu. Existence závazného termínu přechodu na digitál – v době, kdy toto opatření vstoupilo v platnost, bylo datum stanoveno na 31. prosince 2006 – se zdá být dostatečně motivující k tomu, aby stanice rozvrhly a zkoordinovaly přechod na novou platformu, a může pomoci spotřebitelům s adaptací na novou přenosovou technologii. Udělení příspěvku spotřebitelům může zvýšit poptávku po službách zemské digitální televize, ale nevyřeší otázku koordinace mezi účastníky trhu.

(145) K prvnímu bodu italské orgány dodávají, že existence závazného termínu nezaručuje vypnutí analogového vysílání, pokud požadavek není motivován. Spotřebitelé, kteří nemají zájem o placenou televizi, by totiž nebyli připraveni, vzhledem k tomu, že stávající zemské vysílací stanice nemají v takovéto situaci zájem na subvencování nákupu dekodérů. Vzhledem k pozici konkurentů stávajících stanic vysílajících zemskou analogovou metodou a ke skutečnosti, že spotřebitelé využívali především přenosů pomocí této technologie, nebyl žádný provozovatel povzbuzen k zahájení přechodu na digitál.

(146) Komise je toho názoru, že existence zákonem stanoveného termínu je dostatečným prostředkem k nápravě, pokud je trh nefunkční z důvodů požadavků na koordinaci. Televizní stanice působící na trhu měly vzít vážně rozhodnutí italských orgánů zahájit proces přechodu na digitál a zákonem stanovené datum vypnutí anlogového vysílání. Měly tedy zahájit a rozvinout nové obchodní strategie. Možné problémy, které jsou důsledkem nedostatečné poptávky, budou brány v úvahu zvlášť, nikoliv ve spojení s požadavky koordinace mezi účastníky trhu.

(147) Komise však v každém případě prohlašuje, že trh zemské televize v Itálii je veliký, a proto je riziko, že se nedosáhne takového počtu spotřebitelů, který umožňuje investice do zemské digitální televize, pro obchodní subjekty únosné.

Kompenzace pro spotřebitele

(148) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise prohlašuje, že nabídka vyrovnávacích příspěvků spotřebitelům, kteří musejí upravit svá analogová zařízení, je nezbytným opatřením k zajištění bezproblémového přechodu na digitál. Tento argument odůvodňuje podporu poskytnutou spotřebitelům, nikoliv diskriminaci mezi zemskými a satelitními platformami. Není nutné orientovat spotřebitele k jedné digitální platformě, jak to činí dotčené opatření.

(149) Italské orgány pouze zopakovaly své předchozí stanovisko, že podpora se týká výlučně dekodérů, které umožňují příjem volných televizních programů, kdy spotřebitel nic neplatí. Vzhledem k tomu, že jediný satelitní provozovatel, Sky Italia, poskytuje přístup ke svým programům za poplatek, je satelitní platforma vyloučena z výhod, které plynou z tohoto opatření.

(150) Komise ovšem namítá, že na satelitní platformě existuje volná televizní nabídka také pro spotřebitele, kteří nejsou abonenty stanice Sky. Není důvod k tomu, aby z podpory byly vyloučeni spotřebitelé, kteří přejdou ke službám digitální televize poskytovanným na základě předplatného. Vždyť právě Itálie uděluje příspěvky divákům kabelové televize, která poskytuje své služby také na základě předplatného.

(151) Jestliže je podmínka „bezplatně pro uživatele“ chápána jako dodatečná cena za příjem bezplatných kanálů vzhledem k nákladům, které spotřebitel vynaložil na jiné služby poskytované vysílacími stanicemi, pak také předplatitelé satelitní televize nemají žádné dodatečné výdaje za sledování neplacené televize. Pokud má být ale podmínka chápána tak, že spotřebitel nesmí mít žádné výdaje za příjem volných kanálů, pak není jasné, proč je příspěvek poskytován na dekodéry ostatních platforem, které poskytují určité internetové a telekomunikační služby na základě předplatného.

(152) Itálie prohlašuje, že rozdílný přístup k S-DVB a C-DVB provozovatelům je dán současnou politikou podpory širokopásového přenosu. Komise tento argument nemůže přijmout, neboť podpora širokopásového vysílání není důvodem k narušení hospodářské soutěže mezi vysílacími stanicemi. Eventuální podpora širokopásového vysílání musí být zvážena zvlášť.

Podpora hospodářské soutěže mezi přenosovými platformami.

(153) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise připomenula, že toto opatření není vhodným prostředkem k řešení nedostatečné hospodářské soutěže a že zvýhodnění zemské technologie kvůli monopolnímu postavení společnosti Sky Italia na trhu satelitního vysílání a placené televize, není dostatečným argumentem k obhájení slučitelnosti podpory.

(154) Komise tvrdí, že v době, kdy společnost News Corporation přebírala kontrolu nad společnostmi Telepiù a Stream, byly závazky stanoveny tak, aby nebylo nutné mít obavy o hospodářskou soutěž. To, že vysílací stanice, a zvláště Sky, nemohou zakoupit práva k přímému přenosu fotbalových zápasů na všech platformách, jednoznačně zvýhodňuje provozovatele placené televize, včetně stanic vysílajících zemskou digitální technologií.

Existence externalit

(155) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise prohlašuje, že při přechodu na digitál byly zvýhodněny stávající stanice vysílající analogovou technologií, neboť koncese k digitálnímu přenosu byly udělovány automaticky a bez státní kompenzace pro provozovatele sítě napojené na vysílací stanice. Přestože byly stanice donuceny poskytnout část svého kmitočtového pásma třetí straně, měly zaručeno 60 % přenosové kapacity a navíc jim digitální technologie umožnila větší přenosovou kapacitu při nižších nákladech. Zdá se, že tyto faktory představují dostatečné odškodnění vysílacích stanic za přechod k digitálu.

(156) Itálie a společnost Mediaset tvrdí, že tento argument nebere v úvahu vztah mezi výdaji a zisky z přechodu, vzhledem k tomu, že ti, jichž se zvýhodnění za přechod na digitál týká v nejvýšší míře (tj. nové konkurence na trhu) nejsou totožní s hraditeli nákladů (tj. spotřebiteli a především současnými provozovateli). Snížení nákladů nepředstavuje pro současné provozovatele dostatečnou náhradu za zvýšenou konkurenci, které musí čelit, když musí poskytnout 40 % jejich kapacity nezávislým výrobcům. Proto nejsou stávající provozovatelé motivováni k vypnutí analogového vysílání. Kdyby se pak stanicím, které vysílají analogovou technikou, dostalo jakékoliv výhody, měla by být považována za kompenzaci nákladů.

(157) Komise soudí, že výše zmíněný argument vychází ze špatného předpokladu, totiž že by stávající provozovatelé měli být odškodněni za ztráty způsobené nárustem konkurence. Povinost přechodu na digitál nebo přerozdělení kmitočtového pásma, které umožní nové konkurenci vstup na trh, jsou legitimními regulačními zásahy, které nevyžadují kompenzaci, především vezme-li se v úvahu skutečnost, že v minulosti nebyly televizní koncese přidělovány formou veřejné soutěže a nebyly časově omezené. Při stanovování nákladů za přechod na digitál by neměly být brány v úvahu ztráty výnosu stávajících stanic.

(158) Společnost Mediaset také předložila argument, že kdyby si měl podnik sám financovat náklady na dekodéry s otevřenou technologií, vystavil by se tak možnému zneužití konkurencí. Spotřebitel by mohl používat dekodéry financované společností Mediaset ke sledování jiných kanálů.

(159) Komise nezavrhuje tento argument v jeho celku, přestože míní, že by mohlo být v zájmu stanic nabídnout divákům širší nabídku včetně konkurenčních kanálů. To platí především pro italský trh, kde jsou spotřebité zvyklí využívat přenosů neplacené televize a kde subvencované dekodéry na bázi otevřené technologie umožňují reprodukci stávajícího rámce (s placenou televizí navíc) v digitálním vysílání. V takovém kontextu by bylo pravděpodobně běžné, kdyby hlavní vysílací stanice nesly náklady za subvencování nákupu dekodérů a byly zneužity konkurencí ([57]).

(160) Komise nicméně přijímá možnost státního zásahu s účelem podpořit poptávku, která by pomohla stanicím vyrovnat se s náklady za přechod na digitál vzhledem k externalitám

([57]) Komise věří, že vzhledem k výjmečné pozici vertikální integrace italského televizního trhu, nejsou rizika, která zmiňují zúčastněné strany, vysoká, alespoň ne pro některé prozovatele This view held by the Commission seems to be shared by certain financial operators. Toto stanovisko s Komisí sdílejí také některé finanční subjekty. V již zmiňované studii Deutsche Bank je možné se dočíst: „*Surely the risk is that ... Mediaset is helping undermine its own terrestrial franchise... we believe that... as analogue TV will be switched off, it is far more sensible to capitalize on the opportunity created by the technological pay-TV hardware vacuum arising due largely to Italy's unique broadcasting infrastructure. We suspect Mediaset and RAI will jointly continue to dominate audience shares in DTT... Given their control of access to DTT customers for new entrant channels seeking to join their multiplexes, we believe their control of the competitive landscape is assured*“ („Jistě existuje nebezpečí, že ... Mediaset přispívá k oslabení vlastní koncese k pozemnímu vysílání. ... domníváme se, že ... až bude vypnuto analogové vysílání, bude nejrozumější profitovat z abcence technického vybavení pro placenou televizi, která je způsobena především výjimečnou situací v italském odvětví přenosových infrastruktur. Myslíme si, že i na digitální platformě budou mít společnosti Mediaset a Rai i nadále největší počet diváků. Tyto společnosti kontrolují přístup spotřebitelů pozemní digitální televize k novým kanálům, které se snaží využívat jejich multiplexy, a proto jsme přesvědčeni, že mají situaci na trhu pod kontrolou.“).

a k problémům se zneužitím, které mohou z přechodu vyplynout. Komise ale soudí, že tyto argumenty nemohou zdůvodnit skutečnost, že podpora je selektivně zaměřena na zemskou televizi a je z ní vylučena konkurenční satelitní platforma.

Podpora inovace

(161) V připomínkách, které Itálie předložila před zveřejněním rozhodnutí o zahájení řízení, se prohlašuje, že digitální technologie slouží k podpoře inovace, neboť nabízí interaktivitu (tj. „dialog“ mezi spotřebitelem a sytémem) a interoperabilitu (tj. spotřebitel má přístup ke všem vysílacím stanicím díky jedinému dekodéru).

(162) Již v rozhodnutí o zahájení řízení Komise uznala, že toto opatření umožnilo vyrovnání cen interaktivních a jednodušších neinteraktivních dekodérů (tzv. zapper).

(163) Ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení Itálie neposkytla důvody k vyloučení satelitního přenosu z podpory, pouze prohlásila, že v době, kdy podpůrné opatření vsoupilo v platnost, byla interaktivita satelitních dekodérů velmi omezená, neboť využívala patentované technologie, která nebyla založená na otevřeném API standardu.

(164) Komise se nedomnívá, že tyto argumenty jsou důvodem k tomu, aby mohla být podpora placené zemské digitální televize a placené kabelové televize považována za slučitelnou se společným trhem. Komise uvádí tyto důvody: Zaprvé, je technicky možné uvést na trh vyspělé interaktivní dekodéry pro diváky neplaceného satelitního vysílání. Jejich vyloučení z režimu podpory brání rozšíření vyspělých satelitních dekodérů. Zadruhé, společnost Sky Italia přecházela na využívání technologie na bázi zavřeného standardu v průběhu roku 2004 a v prvních měsících roku 2005 a není možno vyloučit, že by její výběr byl jiný, kdyby opatření zvýhodňovalo také satelitní vysílání.

(165) Komise zůstává toho názoru, že vyloučení satelitní platformy na základě tvrzení, že v době, kdy bylo opatření poprvé přijato, neumožňovaly satelitní dekodéry interoperativní funkce, nebere v úvahu, že satelitní provozovatelé mohli být schopni zajistit interoperabilitu dekodérů, aby mohli těžit z podpůrného opatření.

IV.B.3.3 ***Vyvarování se zbytečného narušení hospodářské soutěže***

(166) Přestože by se veřejný zásah mohl zdůvodnit v souvislosti s nefunkčním trhem a možnými problémy se soudržností, Komise se domnívá, že charakter podpůrného opatření způsobuje zbytečné narušení hospodářské soutěže.

(167) Komise předložila v části IV.A.3 „Narušení hospodářské soutěže“ důvody, proč se narozdíl od Itálie a společnosti Mediaset domnívá, že došlo k takovému narušení. Navíc, jak již prohlásila v rozhodnutí o zahájení řízení, je vyloučení satelitních provozovatelů z výhod podpory zbytečné, vede k narušení hospodářské soutěže na trhu placené televize v situaci, kdy někteří příjemci podpory na velmi koncentrovaném trhu zemské analogové televize již působí a mohou se spoléhat na existenci již velmi široké divácké obce.

(168) O zbytečné narušení soutěže se ovšem nejedná v případě výrobců dekodérů. Opatření podporuje technologický rozvoj výkonnějších dekodérů založených na standardu, který je k dispozici všem výrobcům. Výhoda se týká všech výrobců, kteří chtějí vyrábět tento typ dekodérů, včetně výrobců z ostatních členských států. Je pravda, že opatření podporuje poptávku po dekodérech, čímž ovlivní běžné rozdělení tržních zdrojů, ale tyto důsledky jsou vlastní i technologicky nejneutrálnější iniciativě, kterou veřejné orgány provedou ve prospěch rozvoje digitální televize. Z hlediska výrobců dekodérů není tedy možné tvrdit, že opatření způsobuje zbytečné narušení hospodářské soutěže.

IV.B.3.4 ***Závěr na základě čl. 87 odst. 3 písm. C) Smlouvy o ES***

(169) Ustanovení čl. 87 odst. 3 písm. c) stanovuje, že musí existovat rovnováha mezi pozitivními vývojem, který vyplývá z určitého opatření, a negativním vlivem téhož na hospodářskou soutěž. Při současném vývoji se zdá, že přechod na digitál a interoperabilita jsou cíle společného zájmu, které mohou v kontextu externalit a problémů se soudržností, kdy jsou spotřebitelé nuceni přejít na digitální televizi, odůvodňovat poskytnutí podpory ve formě příspěvků spotřebitelům.

(170) Opatření však má určité vlastnosti, které jsou zbytečné a nevyvážené, a způsobují zbytečné narušení soutěže ve prospěch zemských vysílacích stanic působících na jasně oligopolním trhu, kde podobné narušení může mít značný vliv na hospodářskou soutěž.

(171) Proto Komise prohlašuje, že podpora pozemských digitálních stanic, které nabízejí placené televizní služby, a provozovatelů placené kabelové televize nemůže být považována za slučitelnou ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES. Na druhé straně má však Komise za to, že opatření ve formě podpory ve prospěch výrobců dekodérů by bylo slučitelné ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES.

IV.B.4 USTANOVENÍ ČL. 87 ODST. 3 PÍSM D) SMLOUVY O ES

(172) Itálie tvrdí, že vzhledem k existenci velkého množství lokálních zemských vysílacích stanic, které vláda hodlá chránit, je opatření slučitelné s vyjímkou podle čl. 87 odst. 3 písm. d) Smlouvy o ES, neboť má pozitivní vliv na kulturní rozmanitost. Vzhledem k tomu, že satelitní platforma neposkytuje dostatečný prostor lokálním službám, satelitní dekodéry nemají těžit z tohoto opatření.

(173) Komise prohlašuje, že nemůže přijmout výše zmíněný argument. Opatření není specificky zaměřeno na propagaci kulturních cílů nebo posílení kulturní rozmanitosti, které by se dosáhlo výlučným zvýhodněním lokálních provozovatelů, kteří by bez poskytnuté podpory nebyli přítomni na trhu. Opatření zvýhodňuje zemské vysílací stanice a placenou kabelovou televizi obecně. Také vezme-li se v úvahu restriktivní charakter vyjímek, je pro Komisi nepřijatelné, aby opatření s tak širokým záběrem a dalekosáhlými důsledky bylo zdůvodněno svým pozitivním vlivem na lokální vysílací stanice.

IV.B.5 USTANOVENÍ ČL. 86 ODST. 2 SMLOUVY O ES

(174) Komise se domnívá, že na tento případ nemůže být použita vyjímka podle čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES, která se vztahuje na státní podpory na náklady za veřejné služby. Členský stát nestanovil jasně povinnosti veřejné služby, pro které by opatření představovalo úměrnou kompenzaci. Opatření navíc zvýhodňuje také obchodní činnosti mnoha provozovatelů, kteří neposkytují veřejné služby.

(175) Kdyby snad povinnosti veřejné služby v souvislosti s investicemi do digitálního vysílání existovaly v případě veřejnoprávní televize RAI, musely by být tyto náklady přesně vyčíslené, aby mohla být poskytnuta příslušná náhrada.

IV.B.6 ZÁVĚRY K POSUDKU O SLUČITELNOSTI

(176) Podpora poskytnutá zemským digitálním stanicím, které nabízejí služby placené televize a provozovatelům placené kabelové televize není v souladu s žádnou s vyjímek stanovených ve Smlouvě, a proto je neslučitelná se společným trhem.

IV.C *ZÁVĚRY PRÁVNÍHO POSOUZENÍ*

(177) Závěrem Komise konstatuje, že příspěvky poskytnuté Itálií ve prospěch zemských digitálních stanic, které nabízejí placené služby, a provozovatelů placené kabelové televize na nákup dekodérů umožňujících příjem zemských digitálních signálů představují podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES. Podpora není slučitelná se společným trhem. Podpora nebyla oznámena Komisi členským státem ve smyslu čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES a byla uskutečněna protiprávně bez souhlasu Komise. Dotčené zemské digitální stanice, které nabízejí placené služby, a provozovatelé placené kabelové televize musí proto příspěvek navrátit.

(178) Komise také rozhodla, že výrobci dekodérů nemusí vracet žádné příspěvky.

V. **ZRUŠENÍ PODPORY**

V.A *NEZBYTNÉ ZRUŠENÍ PODPORY*

(179) Podle ustálené judikatury Soudního dvora je Komise v případě neslučitelnosti podpory se společným trhem oprávněna rozhodnout, zda dotčený členský stát musí podpůrný režim zrušit nebo změnit ([58]). Podle ustálené judikatury Soudního dvora má zrušení vést k návratu do původního stavu ([59]). Soud stanovil, že původního stavu, tj. stavu před uskutečněním podpory, se dosáhne tak, že příjemce navrátí protiprávně udělenou podporu, čímž ztratí výhody, ze kterých těžil na úkor konkurence ([60]).

(180) Nařízení (ES) č. 659/1999 ([61]) navazuje na zmíněnou judikaturu a v čl. 14 odst. 1 stanovuje: „Je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise

([58]) Věc C-70/72, Komise v. Německo, Sb. rozh. 1973, s. 813, bod 13.
([59]) Spojené věci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, Španělsko v. Komise, Sb. rozh. 1994, s. I-4103, bod 75.
([60]) Věc C-75/97, Belgie v. Komise, Sb. rozh. 1999, s. I-03671, body 64-65.
([61]) Viz poznámka pod čarou 2.

nařídí, aby dotyčný členský stát učinil všechna nezbytná opatření k tomu, aby příjemce podporu navrátil (…). Komise nebude vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství."

(181) Ve svých připomínkách Itálie tvrdí, že by Komise neměla vyžadovat navrácení podpory, neboť by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství:

a) podle Itálie by byl požadavek navrácení podpory v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání, neboť i kdyby vysílací stanice postupovaly s řádnou péčí, nemohly by podporu odmítnout nebo se ohradit proti jejímu udělení. Itálie poukazuje na stejný myšlenkový postup použitý v případě rozhodnutí 2006/513/ES ([62]).

b) dále Itálie tvrdí, že nemožnost navrácení podpory byla zřejmá již od začátku ([63]). Italské orgány tvrdí, že v tomto případě je nemožné stanovit, které stanice měly prospěch z opatření a o jakou částku se jednalo, a proto by Komise neměla vyžadovat navrácení podpory.

(182) Komise soudí, že v tomto případě není navrácení podpory v rozporu s žádnou obecnou zásadou práva Společenství. Pokud jde o legitimní očekávání, Soudní dvůr rozhodl takto: „*S ohledem na imperativní charakter kontroly státních podpor prováděné Komisí na základě článku 93 (nyní článek 87) Smlouvy mohou podniky, které jsou příjemci podpory, v zásadě mít legitimní očekávání, že byla zachována pravidla při poskytování podpory, pouze v případě, že byla tato podpora poskytnuta při dodržení postupu upraveného uvedeným článkem. S řádnou péčí postupující hospodářský subjekt totiž musí být běžně schopen ujistit se o tom, že byl tento postup dodržen*" ([64]). Příjemce podpory se může ohradit proti navrácení podpory pouze pokud se může odvolat na „výjimečné okolnosti, na nichž mohl založit své očekávání pokud jde o oprávněnost podpory" ([65]).

(183) Tato podpora byla poskytnuta bez předchozího oznámení; navíc v dotčeném případě není možno doložit existenci výjmečných okolností, neboť podnik příjemce neměl podklady k tomu, aby na základě specifických skutečností nebo záruk ze strany Komise mohl očekávat, že podpora, která mu byla udělena státními orgány, nebude považována za režim podpory.

(184) Ke skutečnosti, že příjemci nemohou podporu „odmítnout" Komise podotýká, že kdyby byl takový argument přijat, členské státy by mohly poskytovat podporu nepřímo prostřednictvím spotřebitelů a Komise by neměla možnost obnovit normální chod hospodářské soutěže. Komise dále uvádí, že rozhodnutí 2006/513/CE ([66]) je irelevantní. Ve zmíněném případě Komise rozhodla, že opatření může být zrušeno a veškerá přímá podpora má být navrácena, a tak bylo také učiněno. Otázka, zda podpora může být „odmítnuta" nebyla v tomto kontextu vznesena. Je třeba také uvést, že ve věci Německo v. Komise ([67]) nařídila Komise navrácení podpory udělené investorům, kteří zakoupili akcie podniků se sídlem v nových německých zemích a v Západním Berlíně, a že toto nařízení bylo potvrzeno Soudním dvorem.

(185) Itálie také prohlásila, že navrácení je neuskutečnitelné, protože je nemožné stanovit, které vysílací stanice těžily z převodu státních zdrojů a jakou částku obdržely.

(186) Je pravda, že Komise nemůže uložit povinnosti, jejichž provedení se odpočátku objektivně jeví jako nemožné. Komise přiznává, že kvůli některým skutečnostem může být v dotčeném případě těžší přesně stanovit částku, která byla ze státních zásob převedena ve prospěch příjemce. Komise nicméně soudí, že není nemožné tuto částku vyčíslit.

(187) Komise také soudí, že neexistují dostatečné důvody, aby byl členský stát osvobozen od povinnosti zrušit opatření a obnovit podmínky hospodářské soutěže.

V.B *PŘÍJEMCI STÁTNÍ PODPORY*

(188) V dotčeném případě poskytl stát soukromým osobám příspěvek na nákup dekodérů; spotřebitelé ani výrobci dekodérů nemohou být ovšem považováni za příjemce podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES. Soudní dvůr upřesnil, že podpora má být vrácena skutečnými příjemci, kterými jsou v tomto případě zemské digitální stanice, které nabízejí placené televizní služby a provozovatelé placené kabelové televize ([68]).

(189) Na základě sdělení předložených v částech IV.A.2 a IV.A.3, které se zabývají posouzením selektivního zvýhodnění a narušením hospodářské soutěže, Komise usuzuje, že hlavní výhody plynoucí z opatření spočívají v založení

([62]) Viz poznámka pod čarou 24.
([63]) Itálie se odvolává na věc C 75/97.
([64]) Věc C-169/95, Španělsko v. Komise, Sb. rozh. 1997, s. I-135, bod 51.
([65]) Věc C 5/89, Komise v. Německo (BUG – Alutechnik), Sb. rozh. 1990, s. I-3437, body 13 a 14.
([66]) Viz poznámka pod čarou 24.
([67]) Věc C-156/98, Německo v. Komise (viz poznámka pod čarou 35).
([68]) Věc C-303/88, Itálie v. Komise, Sb. rozh. 1991, s. I-1433, bod 57.

klientské základny pro nové digitální služby, zvláště pro aktivity pay per view a v nárustu klientely kabelové televize.

(190) Komise tedy požaduje, aby podporu navrátily zemské digitální stanice, které poskytují služby placené televize a provozovatelé placené kabelové televize.

V.C *VYČÍSLENÍ PODPORY, KTERÁ MÁ BÝT NAVRÁCENA*

(191) Komise uznává, že stanovit přesnou částku, která byla převedena ze státních zdrojů ve prospěch příjemce, je složité, má-li se určit, co přesně má být stanicemi navráceno. Podpora totiž byla udělena *nepřímo* prostřednictvím spotřebitelů a týká se zařízení, které slouží k příjmu služeb, spíše než služeb samotných.

(192) Nicméně podle judikatury Soudního dvora žádné ustanovení právních předpisů Společenství nenařizuje Komisi, aby v případě, kdy shledá podporu neslučitelnou se společným trhem, stanovila přesnou částku, která má být navrácena. Stačí, když rozhodnutí Komise obsahuje takové údaje, aby příjemce mohl bez větších problémů částku sám stanovit ([69]).

(193) Komise považuje za vhodné poskytnout orientační návod ke zhodnocení poskytnutých výhod. Komise soudí, že vzhledem k neobvyklé povaze tohoto případu, je nejlepší vyčíslit dodatečné zisky, které díky dotčenému opatření plynuly navíc z nových digitálních služeb a z nabídky placené televize nebo pay per view.

(194) Je třeba připomenout, že v rozhodnutí o zahájení řízení Komise vyzvala zúčastněné strany, aby učinily odhad rozměrů podpory nebo aby alespoň navrhly metodu, kterou by Komise mohla použít k přesnému vyčíslení selektivních výhod poskytnutých příjemcům. V této věci však Komise neobdržela žádné připomínky; pouze Sky Italia poskytla předběžný seznam důsledků podpory, avšak nenavrhla žádnou metodu k přesnému výpočtu částky, která má být vrácena.

(195) Komise soudí, že výše zmíněné dodatečné zisky se rovnají podílu zisků za služby poskytované novým televizním divákům, které dotčené opatření přimělo k výběru nových kanálů digitální a pay per view televize.

(196) Prvním nezbytným údajem je tedy odhad počtu nových diváků zemské televize a placené kabelové televize. Je třeba vzít v úvahu, že velký počet způsobilých spotřebitelů podpory nevyužilo a že ti, kteří jí využili, k tomu mohli být vedeni jinými pohnutkami než samotnou existencí podpory, a proto počet diváků, jejichž výběr byl ovlivněn poskytováním příspěvků, není totožný s celkovým počtem diváků, kteří zakoupili dekodér s využitím příspěvku.

(197) Aby bylo možno stanovit, nakolik příspěvek ovlivnil chování spotřebitelů, je třeba definovat spotřebitelskou poptávku a odhadnout, jakou měrou byla povzbuzena. Indikátorem účinků podpory je vliv výdajů na služby placené televize (včetně ceny zařízení) na spotřebitelský výběr.

(198) První fáze rozboru spočívá v definici spotřebitelova výběru z několika možností. V letech 2004-2005 včetně si mohli diváci italské zemské analogové televize vybrat ze čtyř hlavních možností:

a) zůstat na zemské analogové platformě a odložit přechod na digitál;

b) přejít na digitální satelitní televizi s možností zakoupit si služby placené televize;

c) přejít na zemskou digitální televizi s možností zakoupit si služby placené televize.

d) přejít na kabelovou televizi s možností zakoupit si služby placené televize;

(199) Placená televize na zemské, satelitní a kabelové televizi spočívá v možnosti zvolit si placený prémiový obsah. Spotřebitelé, kteří nemají zájem o nabídku placené televize, přecházejí na digitální televizi především z technických důvodů, neboť v letech 2004-2005 byla sice nabídka volné televize na digitální platformě bohatší než na platformě analogové, ale podstatně se od ní neliší. Poskytnutí příspěvku nemá vliv na tyto spotřebitele, kteří by proto neměli být do výpočtu zahrnuti.

(200) Byl ale zaznamenán určitý počet spotřebitelů majících zájem o prémiové obsahy (placené televize), kteří si museli vybrat mezi dvěma provozovateli zemské digitální televize (tj. mezi společností Mediaset a Telecom Italia), provozovatelem satelitní televize a společností Fastweb. Zde mohl příspěvek ovlivnit spotřebitelský výběr.

(201) Komise soudí, že je třeba rozlišovat mezi nabídkou společnosti Fastweb, která je provozovatelem tzv. „*triple play*“, a nabídkou ostatních provozovatelů placené televize,

([69]) Viz především věc C-480/98 Španělsko v. Komise, Sb. rozh. 2000, s. I-8717, bod 25 a věc C-415/03 Komise v. Řecko, Sb. rozh. 2005, s. I-03875, bod 39.

aby bylo možno stanovit, kolik spotřebitelů si vybralo společnost Fastweb jenom kvůli příspěvku.

(202) Další skupinu spotřebitelů, které mohlo ovlivnit poskytnutí příspěvku, tvoří okrajoví spotřebitelé placené televize, tj. ti, kteří nepatrně upřednostňují prémiové obsahy, a náležitá propagace a speciální nabídky je mohly přimět k nákupu těchto obsahů. Poskytnutí příspěvků mohlo zvýšit přístup provozovatelů pozemní digitální televize k tomuto typu poptávky.

(203) Vliv faktorů (obsahu programů a ceny) na výběr uskutečněný různými skupinami spotřebitelů by mohl odhadnout například poptávkový model diskrétní volby (*discrete choice demand model*) ([70]). Aby mohl být poptávkový model diskrétní volby přesně vypracován, je nutné, aby Itálie spolupracovala s Komisí, neboť definice modelu závisí na dostupnosti a charakteru údajů. Tento poptávkový model umožňuje odhadnout vliv různých faktorů, jako např. obsahu programů a ceny, na výběr uskutečněný různými skupinami spotřebitelů, a proto by mohl pomoci stanovit počet dodatečných spotřebitelů, kteří si vybrali pay per view jenom kvůli existenci příspěvku, takže by se z výpočtu mohl vyloučit druhý podíl spotřebitelů, kteří spadají do poptávky na období 2004–2005.

(204) Jakmile bude znám počet dodatečných spotřebitelů zemské placené televize a služeb pay per view, bude se moci přistoupit k odhadu průměrného výnosu na jednoho uživatele (*average revenue per user*) za období 2004–2005 včetně. To bude vyžadovat odhad celkového počtu spotřebitelů placené televize a pay per view služeb. Hodnoty průměrného výnosu na jednoho uživatele se dosáhne tak, že se hodnota celkových výnosů ze služeb placené televize vydělí celkovým počtem uživatelů.

(205) Hodnoty dodatečných zisků plynoucích z podpůrného opatření se dosáhne vynásobením průměrného výnosu na jednoho uživatele odhadovaným počtem dodatečných uživatelů. Z tohoto výsledku se odečtou dodatečné náklady za služby novým uživatelům ([71]), čímž se stanoví částka, která má být navrácena. Komise odhaduje, že náklady budou relativně nízké, neboť přírustkové náklady za vysílání jsou zanedbatelné a pevné náklady by do výpočtu neměly být zahrnuty.

V.D *VÝKON TOHOTO ROZHODNUTÍ*

(206) Evropský soudní dvůr stanovil, že když členský stát narazí na nepředvídané a nepředvídatelné potíže nebo si uvědomí následky, které Komise nevzala v úvahu, může se s těmito problémy obrátit na Komisi a navrhnout patřičné změny. V takovém případě spolu musí Komise a členský stát spolupracovat *in bona fides* na odstranění obtíží v souladu s ustanoveními Smlouvy o ES ([72]).

(207) Proto Komise vyzývá Itálii, aby jí sdělila případné problémy, se kterými se setkala při provádění tohoto rozhodnutí.

(208) Komise zhledem k těmto důvodům

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Režim podpory, který Italská republika protiprávně zavedla ve prospěch provozovatelů zemského digitálního vysílání, kteří poskytují služby placené televize, a provozovatelů placené kabelové televize, představuje státní podporu neslučitelnou se společným trhem.

Článek 2

1. Italská republika přijme všechna nezbytná opatření, aby od příjemců uvedených v bodě 1 získala podporu nazpět.

2. Navrácení se provede bezodkladně postupem daným vnitrostátními procesními předpisy za předpokladu, že tento postup umožňuje okamžitý a účinný výkon tohoto rozhodnutí. Částky, které mají být vráceny, zahrnují úroky ode dne, kdy byly dány k dispozici jednotlivým příjemcům, až do dne jejich navrácení.

3. Úroky, které je třeba žádat podle odstavce 2, se vypočítají podle článku 9 a článku 11 nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004 o provádění nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ([73]).

Článek 3

Italská republika sdělí Komisi ve lhůtě dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí, jaká opatření přijala k jeho splnění. Tyto informace poskytne v dotazníku, který je přiložen k tomuto rozhodnutí.

Italská republika ve lhůtě dvou měsíců předloží doklady potvrzující, že vůči příjemcům protiprávních a neslučitelných podpor bylo zahájeno řízení o navrácení podpory.

([70]) V akademické literatuře se tyto modely často vyskytují ve spojitosti se spotřebitelským výběrem. Úvod do problematiky tohoto typu modelů můžeme najít v mnoha textech postgradulálního studia zaměřeného na ekonometrii, např. W. Greene (2000), *Econometric Analysis*, fourth ed., Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ or G. S. Maddala, *Limited Dependent Variables and Qualitative Variables in Econometrics*, Cambridge University Press, 1983.

([71]) Takové náklady se definují jako „odvratitelné náklady“ , nebo-li náklady, které by nevznikly, kdyby poskytnutí příspěvku nepřilákalo žádného nového diváka.

([72]) Věc C-94/87 Komise v. Německo, Sb. rozh. 1989, s. 175, bod 9 a věc C-348/93 Komise v. Itálie, Sb. rozh. 1995, s. I-637, bod 17.

([73]) Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Italské republice.

V Bruselu dne 24. ledna 2007.

Za Komisi

Neelie KROES

členka Komise

PŘÍLOHA

Informace týkající se provádění rozhodnutí Komise K(2006) 6634 o režimu podpor č. C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) – Itálie: podpora na digitální dekodéry

1. **Výpočet částky, která má být navrácena**

1.1 Uveďte podrobné údaje o částce, která byla v protiprávním režimu podpory poskytnuta příjemci:

Datum/data plateb ([1])	Částka ([2])	Měna	Označení příjemce

([1]) Datum, ke kterému byla podpora dána příjemci k dispozici (skládá-li se opatření z několika splátek či úhrad, uveďte je v samostaných řádcích).
([2]) Výše podpory, která byla příjemci dána k dispozici (v ekvivalentech hrubé podpory; ceny za…).

Poznámky:

1.2 Podrobně vysvětlete výpočet úroků splatných z částky, která má být navrácena.

2. **Plánovaná nebo již provedená opatření na navrácení podpory**

2.1 Podrobně popište, jaká opatření byla provedena a jaká se plánují, aby se dosáhlo okamžitého a skutečného navrácení podpory. Vysvětlete rovněž, jaká alternativní opatření existují ve vnitrostátním právu, aby bylo možné navrácení provést. Uveďte případně právní základ pro učiněná/plánovaná opatření.

2.2 Do kterého data bude navrácení podpory uzavřeno?

3. **Podpora, která již byla navrácena**

3.1 Uveďte, prosím, následující podrobnosti o podporách, které již příjemce navrátil:

Datum/data ([3])	Splacená částka	Měna	Označení příjemce

([3]) Datum, kdy byla podpora splacena.

3.2 Doložte prosím splacení částek, které jsou uvedeny v tabulce pod bodem 3.1.

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 7. února 2007

o osvobození minerálních olejů používaných jako palivo při výrobě oxidu hlinitého (aluminy) od spotřební daně v regionu Gardanne, v regionu Shannon a na Sardinii, které zavedly Francie, Irsko a Itálie (č. C 78/2001 (ex NN 22/01), č. C 79/2001 (ex NN 23/01), č. C 80/2001 (ex NN 26/01))

(oznámeno pod číslem K(2007) 286)

(Pouze anglické, francouzské a italské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2007/375/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 88 odst. 2 pododst. 1 této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s uvedenými ustanoveními ([1]) a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

(1) Zdanění minerálních olejů podléhá harmonizaci na úrovni Společenství od vstupu směrnice Rady 92/81/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů ([2]) v platnost. Používání minerálních olejů při výrobě oxidu hlinitého nebylo z oblasti působnosti směrnice 92/81/EHS vyňato, ani se na ně nevztahovala povinná či fakultativní výjimka podle článku 8 zmíněné směrnice. Článek 6 směrnice Rady 92/82/EHS ze dne 19. října 1992 o sbližování sazeb spotřebních daní z minerálních olejů ([3]) zavedl minimální sazbu spotřební daně z těžkého topného oleje, kterou členské státy musely uplatňovat od 1. ledna 1993. Různými rozhodnutími však Rada povolila Francii, Irsku a Itálii osvobodit minerální oleje používané při výrobě oxidu hlinitého od spotřební daně, která by byla jinak uložena, v regionu Gardanne, v regionu Shannon a na Sardinii. Posledním rozhodnutím je rozhodnutí Rady 2001/224/ES ze dne 12. března 2001 o snížených sazbách spotřební daně a o osvobození od spotřební daně pro některé minerální oleje používané pro zvláštní účely ([4]), které povoluje osvobození do 31. prosince 2006.

(2) Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny ([5]), zrušila směrnici 92/82/EHS s účinkem ode dne 31. prosince 2003. V čl. 2 odst. 4 písm. b) směrnice 2003/96/ES se uvádí, že se směrnice nevztahuje na řadu použití energie, včetně dvojího použití energetických produktů. V druhé odrážce čl. 2 odst. 4 písm. b) se uvádí, že za dvojí použití se považuje použití energetických produktů pro chemickou redukci a v elektrolytických a metalurgických procesech. Používání těžkého topného oleje při výrobě oxidu hlinitého patří do této kategorie. Proto se od 31. prosince 2003 na palivo používané při výrobě oxidu hlinitého nevztahuje minimální sazba spotřební daně pro těžký topný olej. Výjimky v rozhodnutí 2001/224/ES a ostatní obdobné výjimky byly zahrnuty do přílohy II směrnice 2003/96/ES.

(3) Rozhodnutími K(2001) 3296, K(2001) 3300 a K(2001) 3295 ze dne 30. října 2001 ([6]) Komise zahájila s ohledem na osvobození od daně řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy. Rozhodnutím Komise 2006/323/ES ([7]) ze dne 7. prosince 2005 (oznámeno pod číslem K(2005) 4436) Komise ukončila řízení ohledně podpory poskytnuté v období do 31. prosince 2003 a část podpory prohlásila za neslučitelnou se společným trhem. Pokud jde o období od 1. ledna 2004, řízení bylo prodlouženo. V 6. až 15. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES je uveden podrobný popis korespondence mezi Komisí, dotčenými členskými státy, příjemci podpory a Evropskou hliníkovou asociací (European Aluminium Association (dále jen „EAA“)) do prosince 2005.

([1]) Úř. věst. C 30, 2.2.2002, s. 17, s. 21a s. 25 a Úř. věst. C 109, 9.5.2006, s. 2.

([2]) Úř. věst. L 316, 31.10.1992, s. 12. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 94/74/ES (Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 46).

([3]) Úř. věst. L 316, 31.10.1992, s. 19. Směrnice ve znění směrnice 94/74/ES.

([4]) Úř. věst. L 84, 23.3.2001, s. 23. Pokud jde o podrobné odkazy na předchozí rozhodnutí, viz rozhodnutí Komise ze dne 7.12.2005.

([5]) Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2004/75/ES (Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 100).

([6]) Viz poznámka 1 pod čarou.

([7]) Úř. věst. L 119, 4.5.2006, s. 12.

(4) Rozhodnutí 2006/323/ES bylo Francii, Irsku a Itálii zasláno dopisy ze dne 8. prosince 2005 (D/206670, D/206671, D/206673). Dotčeným příjemcům a EAA bylo zasláno dopisy ze dne 23. ledna 2006 (D/50525, D/50526, D/50527 a D/50528). Tři členské státy a dva příjemci podpory se proti rozhodnutí odvolali ([8]). Irský příjemce společnost Aughinish Alumina Ltd. (dále jen „Aughinish") rovněž požádal o odklad vykonatelnosti rozhodnutí. Tato žádost byla zaevidována jako věc č. T-69/06R. Rozhodnutím ze dne 2. srpna 2006 ([9]) Soud prvního stupně žádost o předběžná opatření zamítl.

(5) Rozhodnutí 2006/323/ES bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 4. května 2006 a třetí strany byly vyzvány k podání připomínek oznámením zveřejněným v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 9. května 2006 ([10]). Komise obdržela připomínky od společnosti Aughinish v dopise ze dne 9. června 2006 (zaevidován téhož dne pod číslem A/34490) a od společnosti Eurallumina SpA (dále jen „Eurallumina"), italského příjemce, v dopise ze dne 24. července 2006 (zaevidován dne 25. července 2006 pod číslem A/35967). Posledně uvedený dopis byl zaslán a doručen až po uplynutí lhůty jednoho měsíce stanovené ve výzvě k podání připomínek zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie*, Komise proto není v zásadě povinna vzít v rámci tohoto řízení tyto připomínky v úvahu. Komise o tom uvědomila společnost Eurallumina dopisem ze dne 2. srpna 2006 (D/56648). Společnost Eurallumina odpověděla dopisem ze dne 3. srpna 2006 (zaevidován dne 4. srpna 2006 pod číslem A/36269). Komise nicméně poznamenává, že připomínky, které společnost Eurallumina uvedla, opakují mnoho připomínek, které již Komise obdržela v souvislosti s předchozím rozhodnutím, a jsou obdobné jako připomínky, které došly včas a jimiž se toto rozhodnutí zabývá.

(6) Připomínky společnosti Aughinish byly postoupeny Francii, Irsku a Itálii dopisy ze dne 20. června 2006 (D/55106, D/55107 a D/55109).

(7) Francie a Irsko požádaly o prodloužení lhůty pro reakci na rozhodnutí 2006/323/ES, které Komise povolila. Komise Irsku a Itálii připomenula výzvu k podání připomínek dopisy ze dne 9. března 2006 (D/52054 a D/52055). Francie, Irsko a Itálie podaly připomínky k rozhodnutí Komise dopisy ze dne 14. února 2006 (zaevidován dne 15. února 2006 pod číslem A/31248), 12. dubna 2006 (zaevidován dne 18. dubna 2006 pod číslem A/32940) a 17. května 2006 (zaevidován dne 18. května 2006 pod číslem A/33852).

(8) Francie reagovala na připomínky společnosti Aughinish dopisem ze dne 27. července 2006 (zaevidován dne 28. července 2006 pod číslem A/35952). E-mailem ze dne 24. července 2006 Itálie Komisi informovala, že nemá žádné další připomínky.

([8]) Věci T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 a T-69/06.

([9]) Úř. věst. C 249, 14.10.2006, s. 10.

([10]) Viz poznámky 1 a 7 pod čarou.

2. PODROBNÝ POPIS DOTČENÉHO OPATŘENÍ

(9) Opatření spočívají v plném osvobození těžkého topného oleje používaného v průmyslu od spotřební daně, pokud se používá při výrobě oxidu hlinitého. Poživateli francouzského, irského a italského osvobození od daně jsou společnosti Alcan, Aughinish a Eurallumina ([11]).

(10) Irské osvobození od daně je obsaženo v čl. 100 odst. 1 písm. e) irského finančního zákona z roku 1999, který osvobozuje od daně z minerálních olejů „topný olej určený pro použití při výrobě oxidu hlinitého nebo v souvislosti s touto výrobou nebo k údržbě závodu, v němž se zmíněná výroba uskutečňuje". V důvodové zprávě finančního zákona je vysvětleno, že „článek 100 umožňuje osvobodit od daně z minerálních olejů olej používaný ke konkrétním účelům nebo v jiných zvláštních situacích. To zahrnuje použití k účelům jiným než jako pohonná hmota nebo topný olej, vývoz, topný olej používaný při výrobě oxidu hlinitého, olej používaný pro námořní navigaci, těžký topný olej používaný v komerčním letectví a recyklovaný olej". Osvobození minerálních olejů používaných při výrobě oxidu hlinitého od daně bylo v Irsku zavedeno od roku 1983. Ačkoliv původní zákonný předpis umožňující osvobození byl v roce 1999 zrušen, osvobození od daně bylo zachováno na základě finančního zákona z roku 1999.

(11) Italské osvobození od spotřební daně se vztahuje na všechny podniky používající minerální oleje při výrobě oxidu hlinitého ve smyslu bodu 14 tabulky A souhrnného dokumentu o spotřebních daních. Osvobození bylo zavedeno zákonem ze dne 12. listopadu 1990, č. 331, který provádí Decreto Legge ze dne 15. září 1990, č. 261, čl. 8 odst. 5. Toto znění bylo reprodukováno v dalších souvisejících právních dokumentech, včetně vnitrostátních opatření k provedení směrnice 92/81/EHS a následujícího „souhrnného dokumentu o spotřebních daních".

(12) Francouzské osvobození má právní základ v opraveném finančním zákoně z roku 1997 („Loi de finances rectificative pour 1997"). V článku 6 se stanoví, že „dodávky těžkého topného oleje s obsahem síry nižším než 2 % zahrnutého v identifikačním seznamu 28bis tabulky B čl. 265 odst. 1 celního kodexu jsou způsobilé pro osvobození ropných produktů od vnitřní spotřební daně, jsou-li určeny k použití jako palivo při výrobě oxidu hlinitého". Článek 265bis celního kodexu se týká produktů určených k jinému použití než jako pohonná hmota nebo topný olej, neobsahuje však např. obdobná ustanovení o použití minerálních olejů v jiných průmyslových odvětvích.

(13) 16. až 23. bod odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES obsahuje podrobnější popis dotčených opatření a příjemců. Dotčené členské státy neuvedly, zda osvobození uplatňují i po roce 2006, ani Komisi neinformovaly o případných změnách platných právních předpisů, zejména o změnách v důsledku provedení směrnice 2003/96, které by mohly mít vliv na hodnocení Komise.

([11]) Viz www.alcan.com, www.glencore.com a www.eurallumina.com.

(14) Od zahájení řízení se změnily příslušné daňové sazby. Dne 1. července 2006 činily platné sazby spotřební daně z těžkého topného oleje pro obchodní použití ve Francii a Irsku 18,50 EUR a 15,00 EUR. K témuž dni činily platné sazby daně v Itálii 63,75 EUR za tunu těžkého topného oleje s obsahem síry vyšším než 1 % a 31,39 EUR za tunu těžkého topného oleje s obsahem síry nižším než 1 %.

3. DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ A PRODLOUŽENÍ ŘÍZENÍ PODLE ČL. 88 ODST. 2 SMLOUVY

(15) V rozhodnutích ze dne 30. října 2001 o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy Komise vyjádřila pochybnosti o slučitelnosti podpory posuzované podle pokynů Společenství k vnitrostátní regionální podpoře ([12]), a zejména podle pravidel pro podporu na provoz obsaženými v těchto pokynech. Komise rovněž vyjádřila pochybnosti o slučitelnosti podpory na základě pokynů Společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí z roku 1994 ([13]) a z roku 2001 ([14]) (dále jen „pokyny o podpoře na ochranu životního prostředí").

(16) V rozhodnutí 2006/323/ES Komise uvedla, že má i nadále obdobné pochybnosti, co se týká období od 1. ledna 2004. Vzhledem k tomu, že členské státy a zúčastněné strany neměly možnost podat své připomínky k právní situaci, kterou vytvořila směrnice 2003/96/ES, považovala Komise za vhodné formální vyšetřovací řízení prodloužit.

4. PŘIPOMÍNKY FRANCIE, IRSKA, ITÁLIE A TŘETÍCH STRAN

(17) Členské státy a příjemci většinou zopakovali připomínky, které uvedli dříve a které jsou shrnuty v 26. až 56. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES. Některá tvrzení byla rozpracována podrobněji. Mimoto uvedli tyto připomínky.

(18) Opatření nepředstavují státní podporu, což potvrzuje směrnice 2003/96/ES. Vyplývají z povahy a logiky příslušných daňových systémů. Pokud by představovaly státní podporu, směrnice 2003/96/ES podporu výslovně povoluje, přinejmenším v období do 31. prosince 2006. Tato směrnice v každém případě vedla k oprávněným očekáváním příjemců. Vymáhání navrácení podpory tedy porušuje zásadu právní jistoty a zásadu řádné správy vzhledem k nesouladu s rozhodnutími Rady, která byla založena na návrzích Komise, značné prodlevě a způsobu, jakým Komise šetření provedla. Příjemci uskutečnili dlouhodobé kapitálové investice spoléhajíce se na rozhodnutí Rady a směrnici. Komisi by proto mělo být zabráněno, aby přijala akt, který je zjevně v rozporu s jejím jednáním po dlouhou dobu.

(19) Pravidla směrnice 2003/96/ES mají přednost před pravidly pro státní podporu. Komise by mohla zpochybnit platnost opatření pouze podle čl. 18 odst. 1 směrnice 2003/96/ES, nikoliv podle pravidel pro státní podporu. Použití pravidel pro státní podporu by znamenalo porušení zásady plné účinnosti („*effet utile*").

(20) Irsko a společnost Aughinish tvrdí, že irské opatření představuje existující podporu a že výklad Komise týkající se článku 15 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ([15]), je nesprávný: po uplynutí lhůty 10 let nemohl být dopis Komise ze dne 17. července 2000 aktem, který přerušuje běh této lhůty, a opatření představuje existující podporu rovněž v období od 17. července 1990. Uvádějí rovněž, že posouzení Komise ohledně povahy dohod mezi společností Aughinish a irskými orgány z roku 1970 je nesprávné: závazky byly přijaty před přistoupením Irska ke Společenstvím.

(21) Itálie uvedla, že opatření je úzce spojeno s realizací cílů v oblasti ochrany životního prostředí spojených se zátěží plynoucí z výroby oxidu hlinitého. Společnost Aughinish tvrdí, že osvobození přinejmenším odpovídá smyslu pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí a „*bez ohledu na skutečnost, že neplatí ‚významnou část daně', má víc než dostatečné pobídky ke zlepšení ochrany životního prostředí*".

(22) Irsko tvrdí, že od 1. ledna 2004 mohla být zavedena alternativní opatření, pokud by bylo známo, že by osvobození mohlo být považováno za neslučitelné se společným trhem. Irsko poukazuje na možnost rozšířit oblast působnosti osvobození tak, aby zahrnovalo těžký topný olej pro dvojí použití, nebo obecně energetické produkty pro dvojí použití. Takto by se podle Irska osvobození mohlo přeměnit na obecné opatření nebo na přijatelnou státní podporu, např. podle pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí. S ohledem na tyto možnosti by bylo navrácení podpory se zpětnou účinností nepřiměřené. Irsko dále zdůrazňuje, že společnost Aughinish uskutečnila různé investice na základě přiměřeného očekávání, že osvobození bude platit nejméně do prosince 2006.

(23) Komise by měla podporu povolit na základě ekonomického posouzení trhů oxidu hlinitého a struktury hospodářské soutěže, a to z hlediska dopadů. Komise by při posuzování státní podpory měla vzít v úvahu vnější aspekty konkurenceschopnosti, jak je navrhováno v akčním plánu pro státní podpory. Byly poskytnuty podrobné informace o trzích.

(24) Komise by měla pozastavit formální vyšetřovací řízení, dokud Soudní dvůr nerozhodne o záležitostech, které jsou předmětem stávajících napadení rozhodnutí 2006/323/ES.

([12]) Úř. věst. C 74, 10.3.1998, s. 9.
([13]) Úř. věst. C 72, 10.3.1994, s. 3.
([14]) Úř. věst. C 37, 3.2.2001, s. 3.
([15]) Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1791/2006 (Úř. věst. L 363, 20.12.2006, s. 1).

Společnost Aughinish mimoto uvádí, že nebylo vhodné, aby Komise přijala rozhodnutí o prodloužení řízení podle čl. 88 odst. 2 pomocí bodu odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES. Komise měla přijmout zvláštní rozhodnutí.

(25) EAA nepředložila žádné připomínky kromě bodů, které uvedla dříve a které jsou shrnuty v 50. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES.

(26) Připomínky členských států a příjemců se velkou měrou shodují s jejich spisy u Soudního dvora v napadeních rozhodnutí 2006/323/ES ([16]), o nichž dosud nebylo rozhodnuto.

5. POSOUZENÍ

5.1 Obavy stran týkající se řízení

(27) Strany tvrdí, že by Komise měla pozastavit formální vyšetřovací řízení, dokud Soudní dvůr nerozhodne o záležitostech, které jsou předmětem stávajících napadení rozhodnutí 2006/323/ES ([17]). Zmíněné rozhodnutí se však týká období do 31. prosince 2003, zatímco toto rozhodnutí se týká období od 1. ledna 2004. Mimoto se předpokládá, že rozhodnutí je platné, dokud jej nezruší Soud prvního stupně. Z těchto důvodů a vzhledem k přetrvávajícímu narušování hospodářské soutěže, které státní podpora představuje, Komise nevidí žádný důvod pro odklad ukončení řízení.

(28) Komise nepřijala rozhodnutí o prodloužení řízení podle čl. 88 odst. 2 pouhou zmínkou v bodě odůvodnění. Prodloužení řízení byla věnována zvláštní pozornost v závěru preambule rozhodnutí 2006/323/ES. Rozhodnutí o zahájení vyšetřovacího řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy má podobu dopisu členskému státu, nevyžaduje proto použití struktury normativního rozhodnutí s operativní částí a číslovanými články. Z napadení rozhodnutí 2006/323/ES a došlých připomínek týkajících se prodloužení řízení je mimoto zřejmé, že zúčastněné strany mohly vzít plně na vědomí všechny aspekty obsahu zmíněného rozhodnutí.

5.2 Existence státní podpory ode dne 1. ledna 2004

(29) Čl. 87 odst. 1 Smlouvy stanoví, že „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem“.

(30) Je zřejmé, že osvobození je financováno ze státních prostředků, jelikož stát se vzdává určité částky peněz, kterou by jinak vybral.

(31) Jak je uvedeno v 60., 61. a 62. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES, opatření poskytují výhodu příjemcům a lze předpokládat, že podpora ovlivňuje obchod ve Společenství a narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž. Osvobození od spotřební daně snižuje náklady jednoho důležitého vstupu, a tudíž poskytuje výhodu příjemcům, kteří se tak nacházejí v příznivějším finančním postavení než jiné podniky používající minerální oleje v jiných odvětvích či regionech. Skutečnost, že konkurenti v odvětví výroby oxidu hlinitého v jiných členských státech nemusí vůbec podléhat obdobným daním a že příjemci vynaložili výdaje na zmírnění dopadu jejich výroby na životní prostředí, toto posouzení nemění.

(32) Opatření zvýhodňují *některé* podniky, jelikož se vztahují pouze na společnosti, které používají těžký topný olej při výrobě oxidu hlinitého, a v praxi má v každém členském státě prospěch z osvobození pouze jedna společnost: společnost Aughinish v regionu Shannon, společnost Eurallumina na Sardinii a společnost Alcan v regionu Gardanne. Z důvodů uvedených v 33. až 40. bodě odůvodnění je nelze považovat za opodstatněná povahou a strukturou příslušných systémů zdanění energie.

(33) Dvojí použití, použití energie k jiným účelům než jako palivo nebo pohonná hmota, jakož i mineralogické postupy nespadají do oblasti působnosti směrnice 2003/96/ES a od 1. ledna 2004 je ponecháno na volném uvážení členských států, zda takovéto použití zdaní. Osvobození takovýchto použití energie skutečně *může* představovat obecné opatření, které nezahrnuje státní podporu, pokud vyplývá z povahy a logiky vnitrostátního daňového systému. V 22. bodě odůvodnění v preambuli směrnice 2003/96/ES se uvádí, že „*energetické produkty by měly v zásadě podléhat právnímu rámci Společenství, pokud se používají jako palivo nebo pohonná hmota. V této souvislosti vyplývá z povahy a logiky daňového systému, že je z oblasti působnosti rámcových předpisů Společenství vyloučeno dvojí použití energetických produktů, použití energetických produktů k jiným účelům než jako palivo nebo pohonná hmota, jakož i mineralogické postupy*“.

(34) Navíc v době, kdy byla směrnice 2003/96/ES přijata, Rada a Komise společně prohlásily ([18]): „*Energetické produkty by měly v zásadě podléhat právnímu rámci Společenství, pokud se používají jako palivo nebo pohonná hmota. Lze mít za to, že z povahy a logiky daňového systému vyplývá, že z oblasti působnosti rámcových předpisů je vyloučeno dvojí použití energetických produktů, použití energetických produktů k jiným účelům než jako palivo nebo pohonná hmota, jakož i mineralo-*

([16]) Viz poznámka 7 pod čarou.
([17]) Viz poznámka 7 pod čarou.
([18]) Dodatek k návrhu zápisu, 14140/03, ze dne 24.11.2003, http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/st14/st14140-ad01.en03.pdf.

gické postupy. Členské státy pak mohou přijmout opatření k jejich zdanění či nezdanění, nebo na jednotlivá použití uplatňovat úplné či částečné zdanění. Obdobně by se mělo zacházet s elektřinou používanou podobným způsobem. Tyto výjimky z obecného systému nebo rozdíly v rámci tohoto systému, které jsou odůvodněné povahou a strukturou daňového systému, nepředstavují státní podporu".

(35) Rada rovněž zmínila, že „*Rada dále uvádí, že chápe právní situaci vyplývající z přijetí této směrnice s ohledem na pravidla Smlouvy pro státní podporu stejně, jak Komise uvedla na zasedání pracovní skupiny pro daňové otázky dne 14. listopadu 2002*". V pracovním dokumentu útvarů Komise, který byl na tomto zasedání projednáván ([19]), Komise objasnila pojem obecných opatření a uvedla, že situaci v jednotlivých členských státech je nutno analyzovat, aby bylo možno stanovit obecný systém spotřebních daní použitelný na vnitrostátní úrovni, a rovněž uvedla, že „*předloha směrnice o zdanění energetických produktů obsahuje četné alternativy, což znemožňuje předem určit, zda způsob, jakým budou členskými státy provedeny, povede či nepovede ke státní podpoře ve smyslu článku 87*". 32. bod odůvodnění a čl. 26 odst. 2 směrnice 2003/96/ES shodně členským státům připomínají povinnost stanovenou v čl. 88 odst. 3 Smlouvy oznamovat státní podporu.

(36) V tomto konkrétním případě Francie, Irsko, Itálie ani žádný z příjemců neprokázali, že osvobození vyplývá z povahy a logiky vnitrostátních systémů. Žádný z nich například neobjasnil, zda bylo osvobozeno dvojí použití energetických produktů v jiných výrobních procesech, a pokud tomu tak nebylo, příslušné důvody. Rovněž nevysvětlili, jak je osvobození srovnatelné s vnitrostátními daněmi z elektřiny používané zejména pro účely chemické redukce a v elektrolytických a metalurgických procesech a použití energie v mineralogických postupech, což jsou jiná použití energie, která podle čl. 2 odst. 4 písm. b) nepatří do oblasti působnosti směrnice 2003/96/ES.

(37) Itálie objasnila, že pokud by o stejnou výhodu požádal jiný průmyslový hospodářský subjekt, nesetkal by se s žádnou překážkou, pokud jde o přístup na relevantní trh. Není však jasné, co přesně je tímto tvrzením míněno, a zda to znamená, že by stejná výhoda mohla být poskytnuta jakémukoliv jinému výrobnímu odvětví, než je výroba oxidu hlinitého. V každém případě by výhoda nebyla poskytnuta automaticky jako v případě oxidu hlinitého. Co se týká důvodů osvobození, Itálie ve svém dopise ze dne 7. prosince 2000 poukázala například na „*uznání ostrova [Sardinie] jako silně znevýhodněného regionu a možné nepříznivé účinky na zaměstnanost*" („*reconoscimento dell'isola [Sardegna] quale area fortemente disagiata, ed i possibili effetti negative sull'occupazione*").

([19]) Pracovní dokument útvarů Komise *Aspekty státní podpory v návrhu směrnice Rady o zdanění energetických produktů*, SEK(2002) 1142 ze dne 24.10.2002. Stejné znění se objevilo již dříve ve zprávě pro Radu ve složení pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) a závěrech Rady (poznámka předsednictví pro COREPER/Radu ve složení ECOFIN ze dne 13.12.2001, 14640/01, FISC 255 ze dne 30.11.2001). Viz rovněž 63. bod odůvodnění v rozhodnutí ze dne 7. listopadu 2005.

(38) Pokud jde o irské osvobození, článek 100 finančního zákona z roku 1999 obsahuje některá jiná specifická osvobození, to však neznamená, že osvobození výroby oxidu hlinitého vyplývá z logiky celkového systému. Spíše to prokazuje, že osvobození oxidu hlinitého je konkrétním osvobozením spolu s dalšími specifickými osvobozeními, jak je rovněž potvrzeno v preambuli zákona ([20]). Irský zákon mimoto z osvobození od daně vylučuje možné nové účastníky, pokud se dvojí použití energie týká jiných výrobních procesů. Co se týká situace v Irsku, společnost Aughinish uvedla, že „*se nedomnívá, že existují nějaká jiná takováto výrobní odvětví [využívající osvobození od spotřební daně jako odvětví výroby oxidu hlinitého]*" a „*rovněž si není vědoma žádných tvrzení ohledně diskriminace*". To dokládá spíše selektivní povahu opatření.

(39) V dopise ze dne 7. srpna 1998 francouzské orgány uvedly, že požádaly o výjimku ze směrnice 92/81 s cílem „zavést systém spotřebních daní, který *odvětví* neznevýhodňuje" („pour pouvoir instaurer un regime d'accise non pénalisant *pour le secteur*") (zdůraznění bylo přidáno). Osvobození bude omezeno na obnovení podmínek hospodářské soutěže mezi společností Péchiney, kterou převzala společnost Alcan, a ostatními výrobci ve Společenství. Článek 265bis celního kodexu neobsahuje obdobná ustanovení o použití energie v jiných odvětvích.

(40) Členské státy a příjemci ve skutečnosti neobjasnili obecnou logiku příslušných daňových systémů. Na základě informací, které má Komise k dispozici, je zřejmé, že důvody pro poskytnutí podpory vyplývají spíše z podmínek výroby oxidu hlinitého v dotčených konkrétních regionech. Tato tvrzení nevyplývají z povahy a logiky příslušných vnitrostátních daňových systémů. Komise proto vyvozuje závěr, že osvobození je i nadále vysoce selektivní, zvýhodňuje výrobu konkrétního výrobku a ve skutečnosti konkrétní podniky a nelze je odůvodnit logikou vnitrostátních daňových systémů.

(41) Proto dotčené osvobození představuje státní podporu.

5.3 Nová, nikoli existující podpora

(42) Jak je vysvětleno v 65. až 70. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES, podpora poskytovaná od 1. ledna 2004 nepředstavuje existující podporu ve smyslu čl. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 659/1999.

(43) Tvrzení Irska a společnosti Aughinish, že osvobození představuje předvstupní pomoc, je v rozporu s dopisem z května 1983, v němž Irsko uznalo, že podpora podléhala oznámení podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy. Mimoto závazek vydat ustanovení týkající se osvobození není totéž jako

([20]) Viz 10. bod odůvodnění.

skutečné poskytnutí podpory před přistoupením. Dotčené právní předpisy se navíc po přistoupení zásadně změnily.

(44) Jak je vysvětleno v 70. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES, podpora, kterou Irsko poskytlo do 17. července 1990, představuje existující podporu na základě lhůty stanovené v článku 15 nařízení (ES) č. 659/1999. Uplynutí 10leté lhůty neznamená, že veškerá podpora poskytnutá po uplynutí této lhůty rovněž představuje existující podporu. Podpora nebyla společnosti Aughinish v roce 1983 poskytnuta jednou provždy. Zákonný předpis, který Irsko vydalo za účelem udělení osvobození, je formulován obecně jako osvobození výroby oxidu hlinitého, proto by se podle znění právních předpisů osvobození vztahovalo na jakéhokoliv jiného výrobce oxidu hlinitého, který by v Irsku zahájil výrobu. Kromě toho nebylo osvobození pro společnost Aughinish v době přijetí zákonného předpisu přesně vymezeno, v této době nebylo ani možno posoudit jeho hodnotu: v zákonném předpisu nebyl stanoven vývoj sazeb spotřební daně, od níž byla společnost Aughinish osvobozena, ani doba trvání tohoto osvobození. Osvobození proto spadá do definice režimu podpory v čl. 1 písm. d) nařízení (ES) č. 659/1999, jelikož je „právním aktem, na jehož základě může být bez dalších prováděcích opatření poskytnuta jednotlivá podpora pro podniky definované v aktu obecným nebo abstraktním způsobem". Podpora proto spočívá v udělení řady podpor, které byly poskytnuty pokaždé, když společnost Aughinish provedla celní řízení, které by v případě neexistence osvobození vedlo k povinnosti zaplatit spotřební daň. Podpora poskytovaná počínaje dnem 17. července 1990 proto nepředstavuje existující podporu podle článku 15 nařízení (ES) č. 659/1999.

5.4 **Slučitelnost podpory poskytované od 1. ledna 2004**

5.4.1 *Slučitelnost podle pravidel pro podporu na ochranu životního prostředí*

(45) Komise zkoumala, zda podpora poskytovaná Francií, Irskem a Itálií počínaje dnem 1. ledna 2004 je způsobilá pro výjimku ze zákazu státní podpory obsaženého v čl. 87 odst. 1 Smlouvy. Podpora spočívá v osvobození od energetické daně a účelem takovýchto daní není jen získání finančních prostředků pro orgány, nýbrž rovněž snížení spotřeby energie, a tedy ochrana životního prostředí. Pokyny o podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2001 obsahují pravidla pro osvobození od environmentálních daní. Z důvodu rovného zacházení, průhlednosti a právní jistoty jsou tato pravidla pro Komisi závazná.

(46) Pokud jde o období od 1. ledna 2004, oddíl E.3.2, body 47-52 pokynů o státní podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2001 stanoví pravidla použitelná na veškerou provozní podporu ve formě snížení daní či osvobození od daně. Jak je vysvětleno v 73. a 74. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES, spotřební daně z minerálních olejů lze považovat za environmentální daně, pokud jsou považovány za stávající daně ve smyslu bodu 51.2 pokynů, mají znatelný kladný dopad na ochranu životního prostředí ve smyslu bodu 51.2 písmena a), a lze mít za to, že o nich bylo rozhodnuto již v době, kdy byla spotřební daň přijata. Proto v souladu s bodem 51.2 pokynů lze použít ustanovení bodu 51.1.

(47) Podle bodu 51.1 lze povolit osvobození od daní na období 10 let. Po uplynutí tohoto období a v souladu s bodem 23 pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí mohou členské státy oznámit prodloužení dotyčných opatření Komisi, která při jejich analýze může použít stejný přístup, jaký je stanoven ve zmíněném bodě, a vzít v úvahu příznivé výsledky v oblasti ochrany životního prostředí, jichž bylo dosaženo zavedením daní. Irské a italské osvobození bylo v tomto případě zavedeno od roku 1993 a francouzské osvobození od roku 1997, což znamená, že opatření byla v platnosti déle než 10 let.

(48) Žádný z členských států nepotvrdil ani nepopřel, že osvobození se má uplatňovat i po 31. prosinci 2006. Žádný z členských států neuvedl jiné časové omezení pro osvobození, které v současnosti platí, než datum 31. prosince 2006, což podle daňového práva Společenství není závazné omezení, jelikož osvobození nespadá do oblasti působnosti směrnice 2003/96/ES. Žádný z členských států rovněž neoznámil prodloužení dotyčného opatření podle pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí. Nezdá se rovněž, že takovéto omezení obsahují ustanovení v daňových právních předpisech příslušných členských států. Komise se domnívá, že v tomto případě dosud existují okolnosti, na něž se poukazuje v bodě 23 pokynů. Proto podle bodu 51.1 pokynů by Komise mohla povolit další podporu, avšak pouze pod podmínkou, že bude podléhat časovému omezení na dobu nejvýše 10 let.

(49) Jak je vysvětleno v 75. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES, podmínky pro použití bodu 51.1 písmena a) pokynů o státní podpoře na ochranu životního prostředí nejsou splněny a v tomto případě lze použít pouze ustanovení bodu 51.1 písmena b).

(50) Od 1. ledna 2004 nepatří zdanění minerálních olejů určených pro dvojí použití, použití pro jiné účely než jako pohonné hmoty nebo paliva a mineralogické postupy do oblasti působnosti harmonizovaných opatření Společenství, od tohoto dne se osvobození týká vnitrostátních daní ukládaných při absenci daně Společenství ve smyslu bodu 51.1 písmena b) druhé odrážky pokynů o státní podpoře na ochranu životního prostředí. Zmíněné ustanovení vyžaduje, aby přijímající podniky zaplatily „významnou část" vnitrostátní daně. Důvodem je poskytnout jim pobídku ke zlepšení situace v oblasti ochrany životního prostředí. To vyplývá ze znění bodu 51.1 písmena b) první odrážky pokynů, které umožňuje snížení daně oproti harmonizované dani, pokud příjemci zaplatí více, než je minimální výše daně Společenství, *„aby toto snížení bylo pobídkou pro podniky zlepšit ochranu životního prostředí"*. Totéž platí rovněž tehdy, pokud je vnitrostátní daň podstatně vyšší než srovnatelné daně v (některých) ostatních

členských státech, jak tomu bylo u Itálie. V souladu s praxí Komise [21] je zřejmé, že obecně lze za významný podíl považovat 20 % vnitrostátní daně nebo minimální výši daně Společenství, která se vztahuje na použití energetických produktů, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2003/96/ES (15 EUR za tunu), a to i tehdy, pokud se na dotyčné použití energie nevztahuje minimální výše daně Společenství. Komise se proto domnívá, že za slučitelné se společným trhem lze považovat pouze osvobození, při němž podnik zaplatí více než 20 % vnitrostátní daně nebo 15 EUR za tunu, podle toho, která hodnota je nižší; osvobození do 20 % nebo 15 EUR za tunu pak představuje neslučitelnou podporu.

5.4.2 *Slučitelnost podpory podle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy a podle ostatních ustanovení*

(51) Z důvodů uvedených v 78.-81. a 82.-86. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES nelze podporu považovat se slučitelnou se společným trhem podle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy, ani se na ni nevztahují výjimky stanovené v čl. 87 odst. 2 a 3 Smlouvy.

(52) Je vhodné založit posouzení na oddílu E.3.2 pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí, jelikož pravidla v tomto oddíle berou v úvahu hospodářské činitele, zejména nebezpečí ztráty mezinárodní konkurenceschopnosti z důvodu neexistence harmonizace daní, a dokonce umožňují úplné osvobození některých podniků, pokud s dotčeným členským státem uzavřou dohodu o zlepšení svých výsledků v oblasti ochrany životního prostředí. V daných případech však takovéto dohody uzavřeny nebyly, úplné osvobození od daní nelze proto odůvodnit podle bodu 51.1 písmena a) pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí. Informace o trzích oxidu hlinitého, které byly Komisi poskytnuty, však potvrzují, že schválení velké části podpory je přiměřené, a jak bylo uvedeno výše, lze je podle bodu 51.1 písmena b) pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí odůvodnit celkovými příznivými výsledky v oblasti ochrany životního prostředí, jichž bylo dosaženo zavedením daní. Toto schválení je však podmíněno tím, že příjemci platí více než minimální sazby Společenství nebo významnou část vnitrostátní daně, což se považuje za nutné, aby podniky měly pobídku ke zlepšení ochrany životního prostředí. U části podpory, kterou nelze považovat za slučitelnou na základě pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí, není důvod přihlížet k jiným ustanovením v jiných sděleních Komise.

(53) Poněvadž neexistují žádné jiné důvody, na jejichž základě by bylo možno shledat podporu slučitelnou se společným trhem, jedinou podporou, kterou lze považovat za slučitelnou, je ta část podpory, která je v souladu s pokyny o podpoře na ochranu životního prostředí, jak bylo uvedeno v 50. bodu odůvodnění.

6. NAVRÁCENÍ NESLUČITELNÉ PODPORY

(54) Podle čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/1999 platí, že je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil.

(55) V 95. až 100. bodě odůvodnění rozhodnutí 2006/323/ES je vysvětleno, proč zásady oprávněných očekávání a právní jistoty či jiná obecná zásada práva Společenství vylučují navrácení protiprávní a neslučitelné podpory poskytnuté příjemci do 2. února 2002. Ve 101. a 102. bodě odůvodnění rozhodnutí je však vysvětleno, proč tyto zásady nevylučují navrácení protiprávní a neslučitelné podpory poskytnuté v období od 3. února 2002 do 31. prosince 2003. Tvrzení uvedená v posledně jmenovaných bodech odůvodnění jsou použitelná rovněž na podporu poskytnutou od 1. ledna 2004.

(56) Příprava a přijetí směrnice 2003/96/ES mimoto nemohly vyvolat oprávněná očekávání na straně příjemců a navrácení není rovněž vyloučeno zásadou právní jistoty. 32. bod odůvodnění v preambuli směrnice poukazuje na povinnost členských států stanovenou v čl. 88 odst. 3 Smlouvy oznamovat státní podporu a výslovně uvádí, že směrnice „nepředjímá výsledek případných řízení o státní podpoře, která mohou proběhnout na základě článků 87 a 88 Smlouvy“. Odkaz na případné *budoucí* řízení ohledně státní podpory v tomto bodu odůvodnění nelze chápat jako schválení podpory, jež je předmětem řízení, které již bylo zahájeno v době přijetí směrnice. Stejné znění bylo ve skutečnosti uvedeno již v 6. bodě odůvodnění v preambuli rozhodnutí 2001/224/ES, které prodloužilo platnost odchylek do konce roku 2006. Důvodová zpráva, která je připojena k návrhu Komise na toto rozhodnutí [22], uvádí, že „*Komise navrhuje (…) prodloužit o dva roky (…) platnost odchylek, které vyžadují podrobné přezkoumání, zejména ve světle pravidel pro státní podporu (…) Žádné ustanovení tohoto rozhodnutí však nemá přednost před požadavkem, aby členské státy Komisi oznámily případy možné státní podpory podle článku 88 Smlouvy. Tato oznámení budou zkoumána podle ustanovení článku 87 Smlouvy*“. Komise již v létě 2000 členské státy požádala, aby dotyčná opatření oznámily.

[21] Viz např. rozhodnutí Komise ze dne 30.6.2004 ve věci C42/2003 (Úř. věst. L 165, 25.6.2005, s. 21), rozhodnutí ze dne 13.2.2002 ve věci N449/01 (Úř. věst. C 137, 8.6.2002, s. 24), rozhodnutí ze dne 11.12.2002 ve věci N74/A/2002 (Úř. věst. C 104, 30.4.2003, s. 9) a rozhodnutí ze dne 11.12.2001 ve věcech NN3A/2001 a NN4A/2001 (Úř. věst. C 104, 30.4.2003, s. 10). Tyto případy jsou zvlášť důležité, jelikož se týkají rovněž osvobození od energetických daní. Určitý náznak, pokud jde o to, co může Komise považovat za příliš nízké, je na druhé straně obsažen v rozhodnutí Komise o částečném navrácení daně z odpadních vod v Dánsku, rozhodnutí ze dne 3.4.2002 ve věci NN30/A-C/2001 (Úř. věst. C 292, 27.11.2002, s. 6).

[22] KOM(2000) 678.

(57) V 22. bodě odůvodnění v preambuli směrnice 2003/96/ES se uvádí, že: „*energetické produkty by měly v zásadě podléhat právnímu rámci Společenství, pokud se používají jako palivo nebo pohonná hmota. V této souvislosti vyplývá z povahy a logiky daňového systému, že je z oblasti působnosti rámcových předpisů Společenství vyloučeno dvojí použití energetických produktů, použití energetických produktů k jiným účelům než jako palivo nebo pohonná hmota, jakož i mineralogické postupy. […]*“ Tento bod odůvodnění (ačkoliv neodkazuje na články 87 a 88 Smlouvy) nelze chápat tak, že omezuje pojem státní podpory vymezený v čl. 87 odst. 1 Smlouvy. Komise vysvětlila pojem obecných opatření v pracovním dokumentu útvarů Komise, v němž se uvádí: „*V této záležitosti je nutno analyzovat situaci v jednotlivých členských státech, aby bylo možno stanovit obecný systém spotřebních daní použitelný na vnitrostátní úrovni.*“ ([23]) Tento dokument byl projednán na zasedání pracovní skupiny Rady dne 14. listopadu 2002. Dokument pokračuje vysvětlením podmínek, na jejichž základě lze podporu v podobě daňových opatření považovat za slučitelnou se společným trhem. Zápis ze zasedání Rady dne 27. října 2003, kdy byla směrnice 2003/96/ES přijata, výslovně odkazuje na vysvětlivky uvedené v průběhu zasedání pracovní skupiny Rady dne 14. listopadu 2002.

(58) Ačkoliv „dvojí použití energie“ nepatří do oblasti působnosti směrnice 2003/96/ES, článek 18 směrnice členským státům povoluje pokračovat v uplatňování výjimek uvedených v příloze II. Tato příloha obsahuje tři výjimky, na něž se vztahuje toto rozhodnutí, po dobu stanovenou při posledním prodloužení v roce 2001, tj. do 31. prosince 2006. Toto povolení však není povolením podle pravidel pro státní podporu, která má Komise právo použít. Naopak přesně poukazuje na možný význam 32. bodu odůvodnění. Tvrzení, které členské státy a příjemci uvedli, že povolení Rady má přednost před řízeními týkajícími se státní podpory, je nesprávné.

(59) Když byla směrnice 2003/96/ES přijata, Komise a Rada společně prohlásily, že „*Komise by měla v největším možném rozsahu zajistit, aby opatření, která členské státy přijmou v souladu s ustanoveními o osvobození od daní a snížení daní obsaženými ve směrnici, byla považována za slučitelná s pravidly pro státní podporu*“. Komise musí samozřejmě jednat v rámci platných pravidel pro státní podporu, v tomto případě zejména pokynů o podpoře na ochranu životního prostředí. Toto tvrzení se však v žádném případě nevztahuje na osvobození, jehož se týká toto rozhodnutí, jelikož to nepatří do oblasti působnosti směrnice.

(60) Směrnice 2003/96/ES, pracovní dokument útvarů Komise a společné prohlášení Komise a Rady uvedené výše nikdy nepotvrdily neexistenci neslučitelné státní podpory. Je nutno připomenout, že Komise zahájila řízení podle čl. 88 odst. 2 a kterákoliv zúčastněná strana mohla Komisi požádat, aby přijala konečné rozhodnutí. Zahájením řízení podle čl. 88 odst. 2 skončila oprávněná očekávání (pokud existovala), co se týká neexistence neslučitelné podpory.

(61) Rozhodnutí 2001/224/ES a předchozí rozhodnutí Rady o osvobození od daně nebyla rozhodnutími o státní podpoře. Ve skutečnosti Komise dlouho vyjadřovala pochybnosti ohledně slučitelnosti osvobození od daní s pravidly pro státní podporu.

(62) Co se týká doby šetření v tomto případě, Komise považovala za nutné vyčkat do přijetí směrnice 2003/96/ES a prodloužit řízení rozhodnutím 2006/323/ES, aby si vyžádala názory členských států ohledně situace v jednotlivých členských státech plynoucí z provedení směrnice 2003/96/ES, která povolila řadu možných alternativ. „Obezřetný obchodník“ by si v každém případě měl být vědom toho, že jakmile začne šetření protiprávní podpory, pak v případě, že se šetřením zjistí, že podpora je neslučitelná se Smlouvou, je téměř nevyhnutelným důsledkem to, že Komise nařídí navrácení podpory. Členské státy a příjemci mohli Komisi vyzvat, aby řízení ukončila dříve, pokud chtěli zvážit alternativní investice nebo alternativní opatření k zajištění souladu s pokyny o podpoře na ochranu životního prostředí.

(63) Z těchto důvodů příjemci nemohli mít oprávněná očekávání vylučující navrácení neslučitelné podpory poskytované od 31. prosince 2003 a navrácení nebrání ani zásada právní jistoty.

7. POZASTAVENÍ VYPLÁCENÍ SLUČITELNÉ PODPORY

(64) V rozsudku ve věci C-355/95P, *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD) v. Komise* Soudní dvůr uvedl, že „*když Komise prošetřuje slučitelnost jedné státní podpory se společným trhem, musí vzít v úvahu všechny relevantní údaje, včetně, v případě potřeby, okolností již zvážených v dřívějším rozhodnutí, a povinnosti, které toto dřívější rozhodnutí mohlo uložit členskému státu*“. Podle Soudního dvora může slučitelnost nové podpory záviset na existenci dřívější protiprávní podpory, která nebyla vrácena, protože kumulace těchto podpor může zapříčinit vážné narušení hospodářské soutěže na společném trhu. Proto Komise při ověřování slučitelnosti státní podpory se společným trhem může vzít v úvahu kumulativní účinek této podpory a staré podpory a skutečnost, že takováto stará podpora nebyla dosud navrácena ([24]).

(65) Proto při uplatňování této judikatury Komise při posuzování nové podpory přihlíží rovněž ke skutečnosti, zda příjemci případně nesplnili dřívější rozhodnutí Komise, která jim nařizovala vrácení předchozí protiprávní a neslučitelné podpory. V těchto případech Komise ověřuje účinky

([23]) Viz poznámka 17 pod čarou.

([24]) [1997] Sb. rozh. I-2549, odstavce 25-27.

kombinace nové podpory a staré neslučitelné podpory, která nebyla dosud navrácena, na příjemce.

(66) Francie, Irsko a Itálie dosud nezajistily účinné navrácení podpory, kterou Komise shledala neslučitelnou v rozhodnutí 2006/323/ES ([25]). Částky, jež mají být navráceny, jak je vypočetly členské státy a bez úroků, činí 786 668 EUR, 8 095 881,43 EUR a 6 612 489,02 EUR. Toto rozhodnutí mimoto zjistilo neslučitelnou podporu poskytovanou v dalším období, jež by měla být rovněž navrácena. Kumulace těchto částek podpory s jinak slučitelnou podporou by dále narušovala hospodářskou soutěž v míře, jež je v rozporu se společným zájmem, a nebyly zjištěny žádné argumenty, které by toto narušení odůvodňovaly. Proto by vyplácení slučitelné podpory popsané v 50. bodě odůvodnění mělo být pozastaveno do doby, dokud příjemci nevrátí veškerou neslučitelnou podporu.

8. ZÁVĚR

(67) Vyvozuje se závěr, že osvobození těžkých topných olejů používaných při výrobě oxidu hlinitého od spotřební daně, které udělily Francie, Irsko a Itálie od 1. ledna 2004, představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy. Podpora je částečně neslučitelná se společným trhem, jelikož příjemci neplatili významnou část daně. Část osvobození, která překračuje 20 % výše daně, která by jinak byla splatná, nebo 15,00 EUR za 1 000 kg, podle toho, která hodnota je nižší, lze považovat za slučitelnou se společným trhem pod podmínkou, že je udělena na dobu nejvýše 10 let, poté je nutno slučitelnost podpory přezkoumat. Zbývající část podpory by měla být prohlášena za neslučitelnou se společným trhem.

(68) Od Francie, Irska a Itálie by se mělo požadovat přijetí veškerých nezbytných opatření, aby příjemci navrátili neslučitelnou podporu poskytovanou počínaje dnem 1. ledna 2004.

(69) Od Francie, Irska a Itálie by se mělo požadovat, aby pozastavily uplatňování osvobození od daně, dokud příslušní příjemci nevrátí podporu považovanou v rozhodnutí 2006/323/ES a v tomto rozhodnutí za neslučitelnou se společným trhem.

(70) Francouzské, irské a italské orgány by měly kopii tohoto rozhodnutí zaslat neprodleně příjemcům opatření,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Osvobození těžkých topných olejů používaných při výrobě oxidu hlinitého od spotřební daně, které zavedly Francie, Irsko a Itálie od 1. ledna 2004, představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy.

Článek 2

Podpora uvedená v článku 1 je slučitelná se společným trhem v případě, že příjemci platí nejméně 20 % spotřební daně, jež by jinak byla splatná, nebo minimální sazbu daně stanovenou ve směrnici 2003/96 (15,00 EUR za 1 000 kg), podle toho, která hodnota je nižší, pod podmínkou, že podpora je omezena na dobu nejvýše 10 let.

Článek 3

Podpora uvedená v článku 1 je neslučitelná se společným trhem v případě, že příjemci neplatí nejméně 20 % spotřební daně, jež by byla jinak splatná, nebo minimální sazbu Společenství (15,00 EUR za 1 000 kg), podle toho, která hodnota je nižší.

Článek 4

1. Francie, Irsko a Itálie učiní veškerá nezbytná opatření, aby příjemci navrátili podporu uvedenou v článku 3, která jim byla poskytnuta protiprávně.

2. K navrácení podpory dojde neprodleně v souladu s postupy vnitrostátních právních předpisů, pokud tyto umožňují okamžitý a účinný výkon tohoto rozhodnutí.

3. Částky, které mají být navráceny, zahrnují úrok počínaje dnem, kdy byly příjemcům dány k dispozici, až do dne jejich navrácení. Úroky se vypočítají na základě složeného úrokování v souladu s ustanoveními v kapitole V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ([26]).

4. S účinkem ode dne oznámení tohoto rozhodnutí Francie, Irsko a Itálie zruší veškeré platby nevyplacené podpory uvedené v článku 3.

5. Francie, Irsko a Itálie zajistí, aby toto rozhodnutí bylo provedeno ve lhůtě čtyř měsíců ode dne jeho oznámení.

Článek 5

Francie, Irsko a Itálie pozastaví vyplácení podpory uvedené v článku 2 příjemcům, kteří dosud nevrátili podporu, jež byla v rozhodnutí 2006/323/ES shledána za neslučitelnou se společným trhem, a podporu uvedenou v článku 3 tohoto rozhodnutí, která byla příjemcům poskytnuta protiprávně, a to včetně úroků.

([25]) Proti rozhodnutí bylo podáno odvolání u Soudního dvora, avšak podle článku 242 Smlouvy o ES odvolání nemá odkladný účinek.

([26]) Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1.

Článek 6

1. Francie, Irsko a Itálie Komisi informují o průběhu vnitrostátních řízení k provedení tohoto rozhodnutí, dokud nebudou tato řízení ukončena.

2. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí Francie, Irsko a Itálie Komisi informují o celkové částce, kterou mají příjemci navrátit, s uvedením částky jistiny i úroků pomocí tabulky uvedené v příloze, a poskytnou podrobný popis již přijatých a plánovaných opatření k dosažení souladu s tímto rozhodnutím. V téže lhůtě zašlou Komisi veškeré doklady prokazující, že příjemcům bylo nařízeno podporu vrátit.

3. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí Francie, Irsko a Itálie předloží Komisi důkazy dokládající dodržení článku 6.

4. Po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 2 a 3 Francie, Irsko a Itálie poskytnou na prostou žádost Komise zprávu o již přijatých a plánovaných opatřeních k dosažení souladu s tímto rozhodnutím. Zpráva bude obsahovat rovněž podrobné informace o částkách podpory a úrocích, které již příjemci vrátili.

Článek 7

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice, Irsku a Italské republice.

V Bruselu dne 7. února 2007.

Za Komisi

Neelie KROES

členka Komise

PŘÍLOHA

Informace o částkách poskytnuté podpory, podpory, která má být navrácena, a již navrácené podpory (*)

Příjemce podpory	Celková výše podpory poskytnuté v rámci režimu	Celková výše podpory, jež má být navrácena (Jistina)	Celková částka, která již byla navrácena	
			Jistina	Úroky pro navrácení podpory

(*) V milionech národní měny.